Space for Available for Advertising

WWW.PREETNEWS.COM
WWW.PREETNAMA.COM

preetnamausa@gmail.com

ਨਿਊਜ਼ਪਾਰਕ

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

ਖਰਾ ਸੱਚ

ਮੁੱਖ ਸੰਪਾਦਕ : ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਕੌਰ ਪ੍ਰੀਤ

Online and Print Media +1 201-312-4180 +1 917-328-8436

ਇਸ ਦੁਨੀਆ ਵਿਚ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨਾ ਹੈ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਮਾਂ ਬਾਪ ਦਾ ਕਰੋ, ਜੋ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਧੋਖਾ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ

ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਕੌਰ ਪ੍ਰੀਤ
Preetnamausa@gmail.com

ਸਾਲ 4, ਅੰਕ 379 06 ਨਵੰਬਰ ਤੋਂ 12 ਨਵੰਬਰ, 2026 ਵੈਬਸਾਈਟ : www.preetnama.com, www.preetnews.com ਈਮੇਲ preetnamausa@gmail.com

Zohran Kwame Mamdani
Mayor
The City of New York

Pritpal Kaur Preet
Founder & Chief Editor
Preetnama Media

THE CITY OF NEW YORK
OFFICE OF THE MAYOR
NEW YORK, NY 10007

November 4, 2026

Dear Friends:

I am delighted to extend greetings to the readers of Preetnama newspaper as it celebrates Diwali, the Dharmic festival of lights.

New York is home to a thriving population of Indian Americans, and I am deeply honored to serve as its first South Asian Mayor. Founded in 2018, Preetnama offers comprehensive coverage in English, Hindi, and Punjabi about myriad topics including business, local and international affairs, sports, technology, and more. Observed annually by Hindus, Jains, Sikhs, and Buddhists throughout South Asia and its diaspora, Diwali honors the triumph of inner light and goodness over darkness and evil. The stories and customs of this ancient multifaith festival, with roots dating back more than 2,500 years, have shaped many of the values I hold so dear today, and in that spirit, I applaud this publication for its efforts to inform and unite Indian New Yorkers and honor our diverse faiths and traditions. Together, we will continue to work toward a bold new era of inclusivity for our global metropolis.

On behalf of the City of New York, I extend my best wishes for a joyous and meaningful celebration and further success.

Sincerely,

Zohran Kwame Mamdani

Zohran Kwame Mamdani
Mayor

Thank You

A Heartfelt Thank You to the Honorable Mayor of New York City,

Zohran Kwame Mamdani!

On behalf of Preetnama Media and the entire Indian community, we extend our sincere gratitude to Mayor Zohran Kwame Mamdani for his warm and thoughtful Diwali greetings and for recognizing Preetnama newspaper and its efforts to inform, connect, and unite Indian Americans through English, Hindi, and Punjabi media coverage.

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

ਖ਼ਰਾ ਸੱਚ

Khara Sach

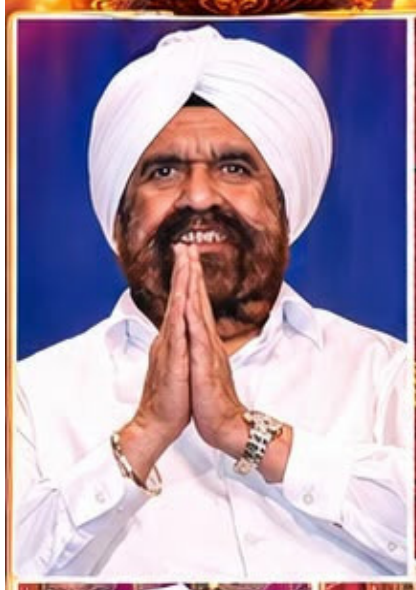
On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Chief Editor
Pritpal Kaur
+1 201-312-4180

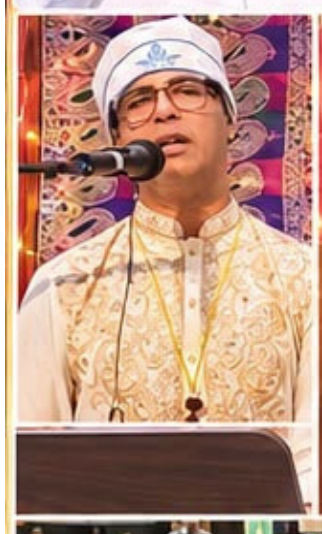
Vol 4, Issue 378 | Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com | 06 NOV. TO 12 NOV., 2026

SCIENCE OF SPIRITUALITY®

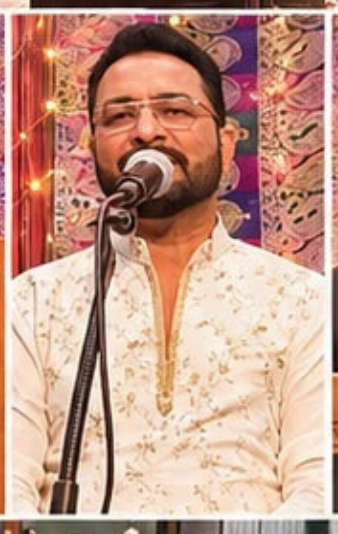
Diwali Celebrated with Spiritual Fervor and Cultural Enthusiasm at Science of Spirituality Meditation Center in Amityville, New York

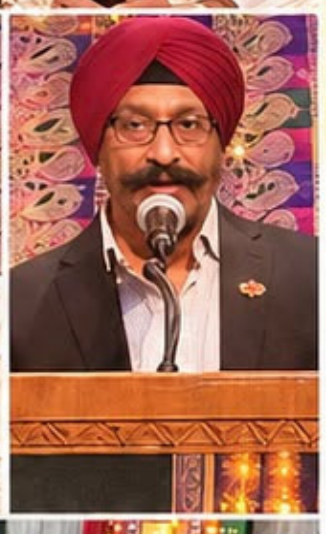

Amityville, New York: The Science of Spirituality Meditation Center celebrated Diwali with great enthusiasm, devotion, and a spirit of togetherness on Sunday, November 1, 2026, bringing together members of diverse communities for an evening filled with spirituality, culture, music, and festive joy.

The highlight of the celebration was a mesmerizing Spiritual Sangeet Sandhya featuring renowned singer Mickey Narula from Bombay, who captivated the audience with his magical voice and soulful renditions of devotional bhajans. His melodious singing created a peaceful and spiritual atmosphere, leaving the audience deeply inspired.

The celebration also featured exciting Rangoli and Mehndi competitions, in which children and community members participated enthusiasticallly. Young participants showcased their creativity and artistic talents, and children were recognized with prizes for their wonderful performances.

People from different cultural backgrounds and communities joined the festivities, reflecting the true spirit of unity, diversity, and togetherness. Guests also enjoyed delicious food and a community Langar (vegetarian dinner), adding warmth of the celebration.

The program included welcome snacks, meditation, satsang, musical presentations, and devotional singing. The event beautifully highlighted the deeper meaning of Diwali—not just as a festival of lights, but as a celebration of inner peace, positivity, love, and spiritual awakening.

The Science of Spirituality team expressed gratitude to all participants, volunteers, and community members whose support and enthusiastic participation made the event a grand success.

The celebration concluded on a joyful note, spreading the message of peace, harmony, and unity among of communities.

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

ਖ਼ਰਾ ਸੱਚ

Khara Sach

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Chief Editor
Pritpal Kaur
+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 378 | Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com | 06 NOV. TO 12 NOV., 2026

Science of Spirituality
Meditation Center
Amityville, New York

Diwali
Celebrated with Spiritual Fervor and Cultural Enthusiasm

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

ਖ਼ਰਾ ਸੱਚ

Khara Sach

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Chief Editor
Pritpal Kaur
+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 378 | Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com | 06 NOV. TO 12 NOV., 2026

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

ਖ਼ਰਾ ਸੱਚ

Khara Sach

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Chief Editor
Pritpal Kaur
+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 378 | Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com | 06 NOV. TO 12 NOV., 2026

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

ਖ਼ਰਾ ਸੱਚ

Khara Sach

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Chief Editor
Pritpal Kaur
+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 378 | Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com | 06 NOV. TO 12 NOV., 2026

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

ਖ਼ਰਾ ਸੱਚ

Khara Sach

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Chief Editor
Pritpal Kaur
+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 378

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

06 NOV. TO 12 NOV., 2026

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

ਖ਼ਰਾ ਸੱਚ

Khara Sach

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Chief Editor
Pritpal Kaur
+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 378

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

06 NOV. TO 12 NOV., 2026

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

ਖ਼ਰਾ ਸੱਚ

Khara Sach

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Chief Editor
Pritpal Kaur
+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 378

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

06 NOV. TO 12 NOV., 2026

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

ਖ਼ਰਾ ਸੱਚ

Khara Sach

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Chief Editor
Pritpal Kaur
+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 378 | Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com | 06 NOV. TO 12 NOV., 2026

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

ਖ਼ਰਾ ਸੱਚ

Khara Sach

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Chief Editor
Pritpal Kaur
+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 378 | Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com | 06 NOV. TO 12 NOV., 2026

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

ਖ਼ਰਾ ਸੱਚ

Khara Sach

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Chief Editor
Pritpal Kaur
+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 378

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

06 NOV. TO 12 NOV., 2026

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

ਖ਼ਰਾ ਸੱਚ

Khara Sach

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Chief Editor
Pritpal Kaur
+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 378

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

06 NOV. TO 12 NOV., 2026

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

ਖ਼ਰਾ ਸੱਚ

Khara Sach

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Chief Editor
Pritpal Kaur
+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 378

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

06 NOV. TO 12 NOV., 2026

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

ਖ਼ਰਾ ਸੱਚ

Khara Sach

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Chief Editor
Pritpal Kaur
+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 378 | Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com | 06 NOV. TO 12 NOV., 2026

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

ਖ਼ਰਾ ਸੱਚ

Khara Sach

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Chief Editor
Pritpal Kaur
+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 378

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

06 NOV. TO 12 NOV., 2026

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

ਖ਼ਰਾ ਸੱਚ

Khara Sach

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Chief Editor
Pritpal Kaur
+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 378

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

06 NOV. TO 12 NOV., 2026

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

ਖ਼ਰਾ ਸੱਚ

Khara Sach

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Chief Editor
Pritpal Kaur
+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 378

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

06 NOV. TO 12 NOV., 2026

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

ਖ਼ਰਾ ਸੱਚ

Khara Sach

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Chief Editor
Pritpal Kaur
+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 378

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

06 NOV. TO 12 NOV., 2026

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

ਖ਼ਰਾ ਸੱਚ

Khara Sach

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Chief Editor
Pritpal Kaur
+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 378 | Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com | 06 NOV. TO 12 NOV., 2026

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

ਖ਼ਰਾ ਸੱਚ

Khara Sach

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Chief Editor
Pritpal Kaur
+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 378

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

06 NOV. TO 12 NOV., 2026

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

ਖ਼ਰਾ ਸੱਚ

Khara Sach

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Chief Editor
Pritpal Kaur
+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 378

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

06 NOV. TO 12 NOV., 2026

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

ਖ਼ਰਾ ਸੱਚ

Khara Sach

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Chief Editor
Pritpal Kaur
+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 378

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

06 NOV. TO 12 NOV., 2026

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

ਖ਼ਰਾ ਸੱਚ

Khara Sach

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Chief Editor
Pritpal Kaur
+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 378

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

06 NOV. TO 12 NOV., 2026

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

ਖ਼ਰਾ ਸੱਚ

Khara Sach

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Chief Editor
Pritpal Kaur
+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 378

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

06 NOV. TO 12 NOV., 2026

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

ਖ਼ਰਾ ਸੱਚ

Khara Sach

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Chief Editor
Pritpal Kaur
+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 378 | Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com | 06 NOV. TO 12 NOV., 2026

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

ਖ਼ਰਾ ਸੱਚ

Khara Sach

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Chief Editor
Pritpal Kaur
+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 378

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

06 NOV. TO 12 NOV., 2026

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

ਖ਼ਰਾ ਸੱਚ

Khara Sach

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Chief Editor
Pritpal Kaur
+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 378

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

06 NOV. TO 12 NOV., 2026

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

ਖ਼ਰਾ ਸੱਚ

Khara Sach

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Chief Editor
Pritpal Kaur
+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 378 | Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com | 06 NOV. TO 12 NOV., 2026

Vanguard Contraction Corp.

Residential & Commercial

Licensed & Insured Free Estimates

- Steam Cleaning
- Brick Pointing
- Sidewalks
- Flat Roofing & Shingle Roof
- Window Angle
- Concrete Work
- Gutter Fitting
- Bathrooms
- PVC Fence

ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜਾ
(ਚੇਅਰਮੈਨ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬਾਬਾ ਮੱਖਣ ਸ਼ਾਹ ਲੁਬਾਣਾ
ਰਿਚਮੌਂਡ ਹਿੱਲ ਨਿਊਯਾਰਕ)

- Brick Work
- Steps
- Stucco
- Basement Finish
- Painting
- Exterior & Interior
- Driveways
- Carpentry
- Scaffold Work

130-33 122 Pl. South Ozone Park, 11420
Email : info@vanguardcontracting .org

Tel : 917-957-9560 718-848-3907

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

ਖ਼ਰਾ ਸੱਚ

Khara Sach

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Chief Editor
Pritpal Kaur
+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 377

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

30 OCT TO 05 NOV., 2026

ਆਪ ਸਭ ਨੂੰ

ਬੰਦੀ ਛੋੜ ਦਿਵਸ

ਅਤੇ

ਦੀਵਾਲੀ ਦੀਆਂ

ਲੱਖ ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ

Himmat Singh
917-553-5036

Mohinder Singh
917-940-9004

NY Sarpanch Construction Inc

Our Society Helped a Needy People

118-Atlantic Avenue,
Queens, NY 11419

Email : Ny1sarpanch@gmail.com

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

ਖ਼ਰਾ ਸੱਚ

Khara Sach

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Chief Editor
Pritpal Kaur
+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 377 | Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com | 30 OCT TO 05 NOV., 2026

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

ਖ਼ਰਾ ਸੱਚ

Khara Sach

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Chief Editor
Pritpal Kaur
+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 377

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

30 OCT TO 05 NOV., 2026

ਆਪ ਸਭ ਨੂੰ

ਬੰਦੀ ਛੋੜ ਦਿਵਸ

ਅਤੇ

ਦੀਵਾਲੀ ਦੀਆਂ

ਲੱਖ ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ

Raghbir Singh Subhanpur
Ex President
Baba Makhan Shah Lubana

Balwinder Singh Subhanpur
Ex Chairman
Baba Makhan Shah Lubana

Sukhwinder Singh Subhanpur
Baba Makhan Shah Lubana

Golden Terrace
120-23 Atlantic Ave Richmondhill, NY 11418 • www.Goldenterraceny.com

United Building
Supply NY 91-59-120st St. Richmond Hill, Ny 11418, Tel: (718) 577-8680

Royal India Palace
118-06 Atlantic Ave Richmond Hill NY 11419, Tel: (718) 846-7600, 718-846-1800

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

ਖ਼ਰਾ ਸੱਚ

Khara Sach

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Chief Editor
Pritpal Kaur
+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 377 | Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com | 30 OCT TO 05 NOV., 2026

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

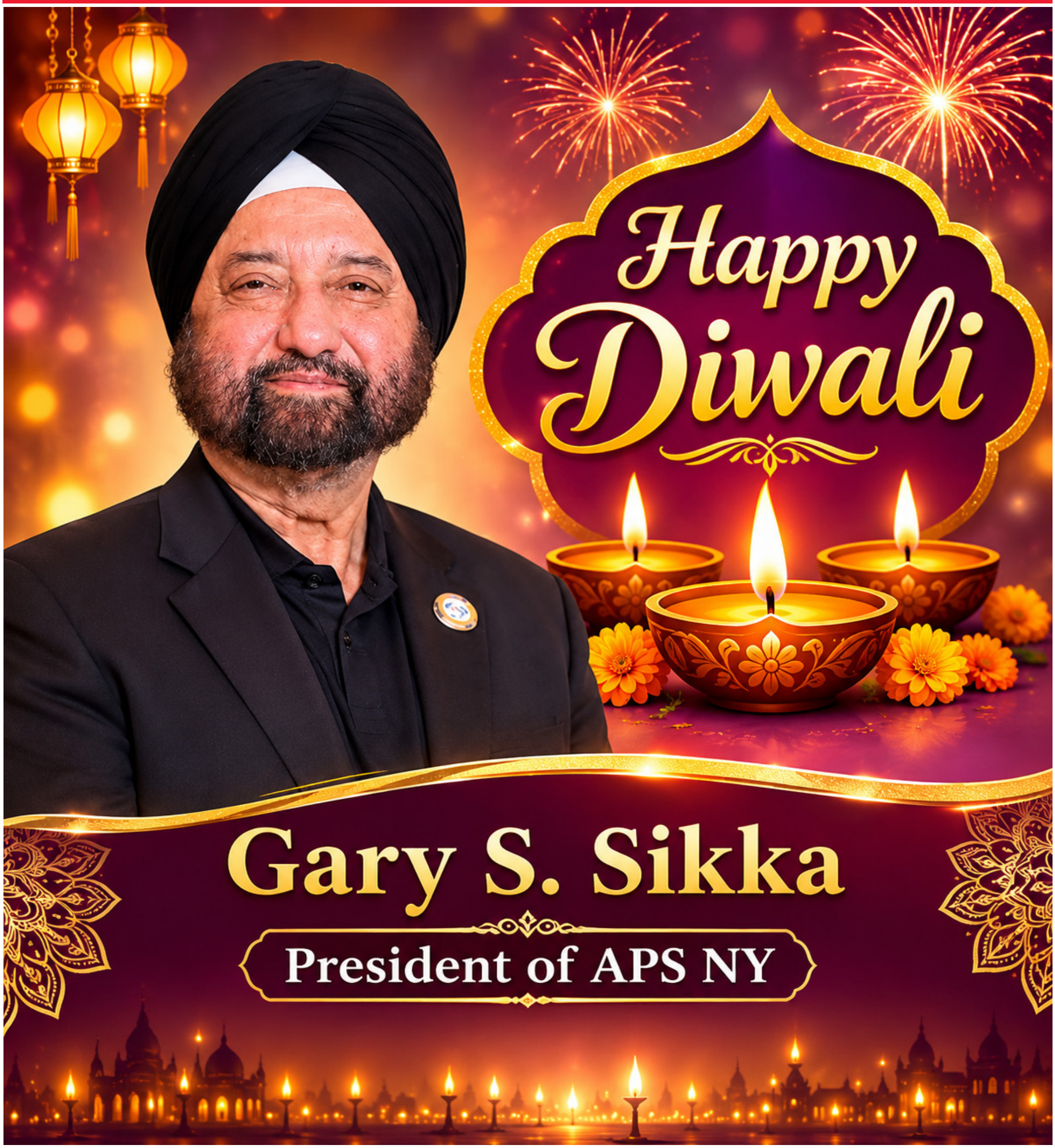
ਖ਼ਰਾ ਸੱਚ

Khara Sach

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Chief Editor
Pritpal Kaur
+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 377 | Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com | 30 OCT TO 05 NOV., 2026

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

ਖ਼ਰਾ ਸੱਚ

Khara Sach

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Chief Editor
Pritpal Kaur
+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 377 | Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com | 30 OCT TO 05 NOV., 2026

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

ਖ਼ਰਾ ਸੱਚ

Khara Sach

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Chief Editor
Pritpal Kaur
+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 377

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

30 OCT TO 05 NOV., 2026

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

ਖ਼ਰਾ ਸੱਚ

Khara Sach

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Chief Editor
Pritpal Kaur
+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 377 | Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com | 30 OCT TO 05 NOV., 2026

Gary S. Sikka Honored by AAPI-QLI for Leadership and Dedicated Community Service

American Punjabi Society Founder, Global President & CEO recognized at Annual Diwali Celebration

HICKSVILLE, NY — November 2, 2026: The American Punjabi Society (APS) proudly congratulates its Founder, Global President & CEO, Gary S. Sikka, on being honored by the American Association of Physicians of Indian Origin, Queens and Long Island (AAPI-QLI), at its Annual Diwali Celebration on Saturday, October 31, 2026, at Pearl Banquet Hall in Hicksville, New York.

Dr. Rakesh Dua, Past President of AAPI-QLI, introduced Mr. Sikka, highlighting his more than four decades of experience in hospitality, business leadership, and community service, along with his commitment to bringing people together through service.

Dr. Krishan Kumar, President-Elect of National AAPI, praised Mr. Sikka's leadership and his contributions to raising health awareness in the community. He commended APS's cancer awareness walks, blood donation camps, and other health education initiatives, recognizing Mr. Sikka's commitment to bringing people together in service of community health and well-being.

Past Presidents of AAPI-QLI also spoke in appreciation of Mr. Sikka's leadership and community service. They included Dr. Devendra Shrivastava (2025), Dr. Rajender Jinna (2023), Dr. Vinni Jayam (2022), Dr. Abhay Malhotra (2021), Dr. Jagdish Gupta (2018), Dr. Rakesh Dua (2017), Dr. Vaijinath Chakote (2016), Dr. Tarun Wasil (2013), Dr. Sunil Mehra (2012), and Dr. Krishan Kumar (2011).

Dr. Tarun Wasil highlighted APS's health initiatives under Mr. Sikka's leadership, including cancer awareness and medical seminars, cancer awareness walks, and blood donation camps. He commended these efforts to educate the community and encourage participation in programs that promote health and well-being.

The commemorative plaque bears the words "With Our Greatest Appreciation We Honor Gary Sikka," followed by the citation:

"In Recognition of Your Leadership and Dedicated Service to Our Community, and Your Valued Support of AAPI-QLI."

The plaque carries the names of Dr. Jagat Rawal, President; Dr. Rajender Jinna, Chairman of the Board of Trustees; and Dr. Asha Dua, Diwali Chairwoman.

Bringing Business and Community Service Together

A 1978 graduate of Delhi University, Mr. Sikka began developing his leadership and entrepreneurial experience in India before moving to the United States. As owner of Mint Restaurant and Pearl Banquet Hall, he has helped create gathering places for cultural celebrations, charitable initiatives, and community events.

Through APS, he has brought together physicians, legal professionals, business leaders, and volunteers to expand access to health education and community assistance. These efforts include health awareness lectures, monthly medical forums, cancer education seminars, blood donation drives, and the APS Medical and Legal Councils, which support healthcare education and pro bono legal assistance.

Advancing Health Awareness and Community Outreach

APS's recent initiatives demonstrate this commitment in action. Its October 11, 2026, Cancer Awareness Walk at Eisenhower Park brought together approximately 450 participants and supporters despite rainy weather, encouraging awareness, early detection, and community solidarity.

The Society's June 7, 2026, "Healthy Triad" presentation by Dr. Tarun Wasil attracted more than 150 attendees. APS has also promoted blood donation as a life-saving service and organized educational programs connecting community members with healthcare professionals.

Beyond health education, APS's August 9, 2026, Consular Camp assisted hundreds of community members through the combined efforts of consular representatives and dedicated volunteers.

A Continuing Record of Humanitarian Service

Mr. Sikka's previous recognitions include the "Healthcare Achiever of NY" award, presented by New York City Mayor Eric Adams at Gracie Mansion, and the Melvin Jones Fellowship of the Lions Clubs International Foundation, recognizing his humanitarian service and dedication to the community.

His wider community involvement includes service with the India Association of Long Island, the Indo American Chamber of Commerce, and the Indo American Lions Club. He also served on the Nassau County T20 Cricket World Cup Board during the 2024 ICC Men's T20 World Cup.

Across these endeavors, his leadership reflects a consistent belief: relationships matter, and success is measured by the positive difference one makes in the lives of others.

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

ਖ਼ਰਾ ਸੱਚ

Khara Sach

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Chief Editor
Pritpal Kaur
+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 377 | Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com | 30 OCT TO 05 NOV., 2026

ਧੰਨ ਧੰਨ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ

557ਵੇਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੁਰਬ

ਦੀਆਂ ਲੱਖ ਲੱਖ ਵਧਾਈਆਂ

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬਾਬਾ ਮੱਖਣ ਸ਼ਾਹ ਲੁਬਾਣਾ

ਰਿਚਮੰਡ ਹਿੱਲ ਨਿਊਯਾਰਕ ਵੱਲੋਂ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ

ਮਹਾਨ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ

ਵਿਚ ਸੰਤ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਸਿੱਖ ਕਲਚਰਲ ਸੁਸਾਇਟੀ ਨਿਊਯਾਰਕ ਵੱਲੋਂ
ਸਮੂਹ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਹੁੰਮ ਹੁੰਮਾ ਕੇ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਸੰਤ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਸਿੱਖ ਕਲਚਰਲ ਸੁਸਾਇਟੀ ਨਿਊਯਾਰਕ ਵੱਲੋਂ
ਚਾਹ ਪਕੌੜਿਆਂ ਅਤੇ ਮਠਿਆਈ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਸ. ਰਛਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬਰਿਆਰ
(ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੰਤ ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ ਸਿੰਘ ਕਲਚਰਲ ਸੁਸਾਇਟੀ ਨਿਊਯਾਰਕ)

ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪੁਰੇਜ
ਸੰਗੋਵਾਲ ਸਕੱਤਰ

ਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੱਸ ਬੇਗੋਵਾਲ,
ਮੀਡੀਆ ਇੰਚਾਰਜ

ਸੰਪਰਕ : 001-646-996-1884

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

ਖ਼ਰਾ ਸੱਚ

Khara Sach

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Chief Editor
Pritpal Kaur
+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 377 | Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com | 30 OCT TO 05 NOV., 2026

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

ਖ਼ਰਾ ਸੱਚ

Khara Sach

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Chief Editor
Pritpal Kaur
+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 377 | Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com | 30 OCT TO 05 NOV., 2026

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

ਖ਼ਰਾ ਸੱਚ

Khara Sach

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Chief Editor
Pritpal Kaur
+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 377

Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com

30 OCT TO 05 NOV., 2026

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

ਖ਼ਰਾ ਸੱਚ

Khara Sach

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Chief Editor
Pritpal Kaur
+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 377 | Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com | 30 OCT TO 05 NOV., 2026

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

ਖ਼ਰਾ ਸੱਚ

Khara Sach

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Chief Editor
Pritpal Kaur
+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 377 | Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com | 30 OCT TO 05 NOV., 2026

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

ਖ਼ਰਾ ਸੱਚ

Khara Sach

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Chief Editor
Pritpal Kaur
+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 377 | Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com | 30 OCT TO 05 NOV., 2026

RAJ SINGH
Your Financial Consultant
(718) 374-4640
info@RajExperior.com

GURPREET KAUR
Your Financial Consultant
(516) 716-9900
GurpreetPlan4U@mail.com

FINANCIAL SERVICES

Helping Families Build a Stronger Financial Future with Smart, Personalized Strategies that Truly Make a Difference.

Happy Diwali

TAX FREE RETIREMENT
Grow and Protect Your Wealth

LIFE INSURANCE
Protect What Matters Most

LENDER FUNDED PLAN
Leverage Opportunities for a Brighter Future

COLLEGE SAVINGS PLANS
Invest in Their Dreams

LIVING BENEFITS
Access Benefits When You Need Them Most

FUNERAL INSURANCE
Peace of Mind for Your Loved Ones

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

ਖ਼ਰਾ ਸੱਚ

Khara Sach

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Chief Editor
Pritpal Kaur
+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 377 | Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com | 30 OCT TO 05 NOV., 2026

The Meaning and Message of Divine Experiences in New Jersey

~ Abhishek Mishra answers the questions he is most asked

Abhishek Mishra

Abhishek Mishra, a seasoned corporate professional, has been sharing his mysterious, maybe mystical, experiences for the past couple of years with the media.

Naturally formed (Swayambhu) images of Lord-Shiva have appeared both inside and outside his family home in Edison, NJ.

Among the "astonishing phenomena" at the Mishra residence have been a Shivling forming naturally from winter ice and a 50-foot depiction of Lord Shiva holding a trident in the backyard snow. Inside the home, an image of Shiva with Nandi appeared on the bathroom tiles, and another meditative form of Shiva emerged from the ice.

From symbols appearing unexpectedly to coincidences he describes as spiritually transformative, his experiences have led many to reflect on faith and the unseen.

Mr Mishra has since been featured in all the main Indian newspapers in America including New India Abroad, The South Asian Times, DesiTalk and India Currents. He has also been interviewed exhaustively by major broadcast channels including TV9, TV Asia, ITV Gold, e-Malayalee, Preetnama TV, Global Reporter, Dr Renee Mehra Show, Heramba Studio, and Minisha Productions. He also hosted Editors' Meet on Long Island, and in New Jersey a Shivratri celebration and Reading of 3 Short Hindi Plays - all events promoting interfaith understanding and communal harmony. He has since been inducted into the Board of Indo-American Press Club (IAPC).

Here are the more salient points of Abhishek Mishra's story and belief system in his own words.

When did these signs first start emerging?

I first began noticing Shiva formations in 2016. Since then, they have appeared every year, self-generating from snow and ice outside. While the icy formations only occur during the winter, the patterns on the bathroom tiles are visible year-round.

What is your reading in those signs?

For me, these recurring patterns are physical evidence that God is real. Divine blessings showered on my home have deepened my family's faith and devotion. These forms are beyond human imagination and serve as a reminder to connect with a higher power, whether you follow Buddha, Jesus, or Shiva.

Why are you sharing your experiences?

I share these experiences in public not for persona ownership or benefit, but because I feel like a messenger. A powerful moment came when my young son, who had no prior knowledge of Hindiconography, naturally began shaping a Shivalinga out of snow. I understand people's skepticism, but noting consistent physical evidence over several years strengthens my faith and of those who witnessed it.

A collage of formations of Lord Shiva in Mishra family home

Do you have a family background of strong faith?

Spiritual devotion is a family tradition. My grandfather built a Shesh Bhagwan (Kherepati) temple in Kanpur, which has celebrated its 100th anniversary. My brother there looks after the temple.

How does belief in divine power help?

I sincerely want to inspire faith in others of a Divine Power, referred to by different names across religions and worshipped in various forms. Many many more people in the world even today believe in God than the number of atheists. Some people believe in saakar (God with form), and some in nirakaar (formless), but God is one. This unity of God has been proclaimed by all the religious and spiritual traditions of the world in different epochs. What I want to tell people is that aligning with God or that Divine Power will make our worldly life happy, peaceful, and prosperous.

What is your mission?

My final message to the world is one of unity and righteousness. Religion is not the same as Dharma. Religions differ and often cause division. Religion is a set of rituals and modes of worship, while Dharma is the cosmic law, righteous conduct, and a path to truth. Dharma and a pure heart bring all of us together. To me, Lord Shiva represents "everything and nothingness"–a completeness that is available to everyone regardless of their karma or beliefs.

Finally, all one can say is that there are many things even today in life and the universe which are beyond the understanding of science, no matter how developed it is.

The Mishra family warmly welcomes visitors who wish to learn, reflect, and personally experience this spiritual miracle at their home - 25 Lavender Drive, Edison, NJ. Abhishek Mishra can be contacted at Ph: 732.690.0404 for more information.

Wishing you health, happiness and prosperity: Abhishek, Namita, Avi and Anika Mishra

Preetnama

ਪ੍ਰੀਤਨਾਮਾ

ਖ਼ਰਾ ਸੱਚ

Khara Sach

On our English language New Website
WWW.PREETNEWS.COM

Chief Editor
Pritpal Kaur
+1 201-312-4180

Vol 4, Issue 377 | Website: www.preetnama.com Email preetnamausa@gmail.com | 30 OCT TO 05 NOV., 2026

ਆਓ ਇਸ ਦਿਵਾਲੀ ਜਗਾਈਏ ਆਸਾ ਦੇ ਦੀਵੇ

ਛੋਟੇ ਹੁੰਦੇ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਪੜਦੇ ਜਦ "ਸਾਡੇ ਤਿਉਹਾਰ" ਸਿਰਲੇਖ ਹੇਠ ਲੇਖ ਲਿਖਦੇ ਹੁੰਦੇ ਸਾਂ ਤਾਂ ਉਸ ਦੀ ਸੁਰੂਆਤੀ ਲਾਈਨ ਹੁੰਦੀ ਸੀ ਕਿ " ਭਾਰਤ ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਦਾ ਤੇ ਮੇਲਿਆਂ ਦਾ ਦੇਸ਼ ਹੈ। " ਉਸ ਸਮੇਂ ਐਨੀ ਕੋਈ ਖਾਸ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਪਰ ਹੁਣ ਇਹ ਜਾਣ ਕੇ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਚਮੁੱਚ ਹੀ ਭਾਰਤ ਦੇਸ਼ ਦੁਨੀਆਂ ਦਾ ਵਿਲੱਖਣ ਦੇਸ਼ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਤਿਉਹਾਰ ਮਨਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ । ਉਸਤੋਂ ਵੀ ਵੱਡੀ ਗੱਲ ਇਹ ਕਿ ਹਰ ਇੱਕ ਤਿਉਹਾਰ ਦੀ ਕੋਈ ਨਾ ਕੋਈ ਇਤਹਾਸਿਕ ਮਹਾਨਤਾ ਜਰੂਰ ਹੈ। ਹਰ ਤਿਉਹਾਰ ਨਾਲ ਕੋਈ ਨਾ ਕੋਈ ਇਤਹਾਸਿਕ ਘਟਨਾ ਜਰੂਰ ਜੁੜੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਜਿਵੇਂ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਆਉਂਦੀ ਗਈ ਤਿਵੇਂ ਤਿਵੇਂ ਸਾਡੇ ਰਹਿਣ ਸਹਿਣ ਅਤੇ ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮਨਾਉਣ ਦੇ ਤੌਰ ਤਰੀਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਤਬਦੀਲੀ ਆ ਗਈ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਯਾਦ ਹੈ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਸਾਡੇ ਬਚਪਨ ਵਿੱਚ ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਦਾ ਵਿਆਹਾਂ ਵਰਗਾ ਚਾਅ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਮਾਤਾ ਜੀ ਨੇ ਸਾਰੇ ਘਰ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਜਾ ਦੇਣਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿਸੇ ਸਜ ਵਿਆਹੀ ਨੇ ਘਰ ਪੈਰ ਪਾਉਣਾ ਹੋਵੇ। ਤਿਉਹਾਰ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਸਾਰੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮੈਬਰਾਂ ਦੀ ਪਸੰਦ ਦੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਬਣਨੀਆਂ ਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਗੁਰੂਘਰ ਦੇ ਪਾਠੀ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਾ ਛਕਾਉਣਾ। ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਤੇ ਨਵੇਂ ਕੱਪੜੇ ਪਾਉਣ ਦਾ ਚਾਅ ਤੇ ਪਟਾਕੇ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਰਾਤ ਦਾ ਬੇਸਬਰੀ ਨਾਲ ਇੰਤਜਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਅੱਜ ਵੀ ਬੀਤ ਗਏ ਸਮੇਂ ਦੀ ਯਾਦ ਦਵਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਤਾਂ ਗੱਲਾਂ ਸੀ ਬੀਤੇ ਹੋਏ ਸਮੇਂ ਦੀਆਂ, ਅੱਜ ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮਨਾਉਣ ਦੇ ਤੌਰ ਤਰੀਕੇ ਭਾਵੇਂ ਬਦਲ ਚੁੱਕੇ ਹਨ, ਪਰ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਮਹਾਨਤਾ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਜਿਆਦਾ ਤਬਦੀਲੀ ਨਹੀਂ ਆਈ। ਪਹਿਲਾਂ ਜਿੱਥੇ ਅਸੀਂ ਦਿਵਾਲੀ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਘਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਕੇ ਤਿਉਹਾਰ ਮਨਾਉਂਦੇ ਸਾਂ, ਉੱਥੇ ਅੱਜ ਬਹੁਤਾਂਤ ਲੋਕ ਘਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਖਾਣਾ ਖਾ ਕੇ ਜਾਂ ਡਿਸਕੋ ਕਲੱਬਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾ ਕੇ ਤਿਉਹਾਰ ਨੂੰ ਮਨਾਉਣ ਨੂੰ ਪਹਿਲ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਹਾਂ ਇਸਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਵਰਗ ਵੀ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਭਾਗਾਂ ਭਰੇ ਦਿਨ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੇ ਲੇਖੇ ਵੀ ਲਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੁਝ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਹਰ ਕਿਸੇ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ ਨੂੰ ਮਨਾਉਣ ਦਾ ਤਰੀਕਾ ਅਲੱਗ ਅਲੱਗ ਹੈ। ਦਿਵਾਲੀ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਵਿਲੱਖਣ ਤਿਉਹਾਰ ਹੈ। ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਤਿਉਹਾਰ ਜੋ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਚਾਰੇ ਪਾਸੇ ਰੋਸ਼ਨੀਆਂ ਹੀ ਰੋਸ਼ਨੀਆਂ ਬਿਖੇਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਹਨੇਰੀਆਂ ਰਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਘਰਾਂ ਦੀਆਂ ਛੱਤਾਂ ਤੇ ਜੱਗਦੇ ਦੀਵੇ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਵੀ ਤਾਰਿਆਂ ਦੀ ਵਿਛੀ ਚਾਦਰ ਦਾ ਭੁਲੇਖਾ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਮੇਰੇ ਪਿਤਾ ਜੀ ਹਰ ਦਿਵਾਲੀ ਉੱਤੇ ਦੱਸਦੇ ਹੁੰਦੇ ਨੇ ਕਿ ਇਹ ਦੀਵੇ ਕੇਵਲ ਦੀਵੇ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਬਲਕਿ ਹਨੇਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਚਾਨਣ ਕਰਨ ਦੀ ਛੋਟੀ ਜਿਹੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਤੇ ਆਸ ਹਨ। ਮੈਂ ਵੀ ਹੈਰਾਨ ਹੋਕੇ ਦੇਖਦੀ ਹੁੰਦੀ ਹਾਂ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਹਰ ਇੱਕ ਦੀਵਾ, ਹਨੇਰੀ ਰਾਤ ਵਿੱਚ ਚਾਨਣ ਕਰਨ ਲਈ ਜੱਦੋ ਜਹਿਦ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਦੀਵਿਆਂ ਨੂੰ ਜੱਗਦਾ ਦੇਖ ਮੈਂ ਜਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਬਕ ਸਿੱਖਿਆ ਕਿ ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਛੋਟਾ ਜਿਹਾ ਦੀਵਾ ਆਪ ਜਲ ਕਿ ਆਪਣਾ ਚਾਰ ਚੁਫੇਰਾ ਰੁਸ਼ਨਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਆਸਾ ਦਾ ਦੀਵਾ ਬਾਲ ਇੱਕ ਇਨਸਾਨ ਵੀ ਆਪਣੀ ਹਨੇਰੀ ਜਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਰੋਸ਼ਨੀਆਂ ਭਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਮੌਜੂਦਾ ਸਾਲ ਦੇ ਵੱਲ ਝਾਤ ਮਾਰੀਏ ਤਾਂ ਇਸ ਵਾਰ ਵੀ ਅਸੀ ਹਰ ਸਾਲ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਾਮਨਾ ਤਾਂ ਇੱਕ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਖੇੜੇ ਤੇ ਨਵੇਂ ਜਜਬਿਆਂ ਨਾਲ ਭਰੇ ਤੇ ਸਫਲਤਾ ਦੇ ਨਵੇਂ ਰਾਹ ਖੋਲਣ ਵੱਜੋਂ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਪਰ ਮਹਾਮਾਰੀ ਦੇ ਆਉਣ ਨਾਲ ਜਿੱਥੇ ਹਾਲਾਤ ਬਹੁਤ ਵਿਗੜ ਗਏ, ਉੱਥੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸੁਪਨੇ ਸਜਾਈ ਬੈਠੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਆਸਾ ਤੇ ਪਾਣੀ ਫਿਰ ਗਿਆ। ਪਰ ਸਿਆਣੇ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਹਾਲਾਤ ਸਦਾ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਨਹੀ ਰਹਿੰਦੇ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਸਮਾਂ ਵੀ ਬੀਤ ਜਾਵੇਗਾ। ਪਰ ਅਸੀਂ ਆਸ ਨਹੀਂ ਛੱਡਣੀ ਹੈ। ਢਹਿ ਢੇਰੀ ਹੋ ਕੇ ਨਹੀਂ ਬੈਠਣਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਿਵਾਲੀ ਤੇ ਅਸੀ ਜਿੱਥੇ ਤੇਲ ਦੇ ਦੀਵੇ ਜਗਾ ਆਪਣੇ ਘਰਾਂ ਦੇ ਵਿਹੜੇ ਰੁਸ਼ਨਾਉਣੇ ਹਨ, ਉੱਥੇ ਆਸਾ ਦੇ ਦੀਵੇ ਬਾਲ ਆਪਣੀ ਜਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਛਾਏ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਸੋਚ ਅਤੇ ਅਗਿਆਨਤਾ ਦੇ ਹਨੇਰੇ ਨੂੰ ਵੀ ਦੂਰ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਸਕੰਲਪ ਕਰਨਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਦੀਵੇ ਕੇਵਲ ਸਾਡੇ ਚਾਰ ਚੁਫੇਰੇ ਨੂੰ ਹੀ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਸਾਡੇ ਮਨ ਨੂੰ ਵੀ ਰੁਸ਼ਨਾਉਣ । ਸਾਡਾ ਯਤਨ ਰਹੇ ਕਿ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਵੀ ਪਿਆਰ, ਮਹੁੱਬਤ, ਏਕਤਾ, ਮਿਲਵਰਤਨ ਅਤੇ ਆਪਣੇਪਣ ਦੇ ਦੀਪ ਜਗਾਈਏ ਤਾਂ ਜੋ ਸੱਚਮੁੱਚ ਦਿਵਾਲੀ ਦੇ ਮਾਧਿਅਮ ਰਾਹੀਂ ਅਸੀਂ ਇੱਕ ਚੰਗੇ ਸਮਾਜ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਕਰ ਸਕੀਏ।

ਹਰਕੀਰਤ ਕੌਰ 9779118066

ਗ੍ਰੀਨ ਦੀਵਾਲੀ : ਪ੍ਰਦੂਸਣ ਰਹਿਤ ਦੀਵਾਲੀ ਕਿਵੇਂ ਮਨਾਈਏ

ਰੋਸਨੀ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ ਨੇੜੇ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਹਰਿਆ ਭਰਿਆ ਹੋਣ ਅਤੇ ਹਮੇਸਾ ਵਾਂਗ ਬੇਮਿਸਾਲ ਤਿਉਹਾਰ ਮਨਾਉਣ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣਿਆ ਹੈ !

ਹਰੀ ਦੀਵਾਲੀ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਦੀਵਾਲੀ

ਪ੍ਰਦੂਸਣ ਅਤੇ ਗਲੋਬਲ ਵਾਰਮਿੰਗ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਵਧਣ ਦੇ ਨਾਲ, ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਇਸ ਸਾਲ ਹਰੀ ਦੀਵਾਲੀ ਲਈ ਆਪਣੀ ਮੁਹਿੰਮ ਤੇਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਕਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਦੇ ਦੌਰਾਨ, ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਪਟਾਕਿਆਂ, ਥਰਮੋਕੋਲ ਪਲੇਟਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਮਠਿਆਈਆਂ ਲਈ ਪਲਾਸਟਿਕ ਦੇ ਡੱਬਿਆਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੇ ਖਤਰਿਆਂ ਵੱਲ ਇਸਾਰਾ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਗ੍ਰੀਨ ਦੀਵਾਲੀ ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਸੁਰਖੀਆਂ ਬਣ ਰਹੀ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਸਾਲ ਇਸ ਤਿਉਹਾਰ ਨੂੰ ਹਰੀ ਪਟਾਕਿਆਂ ਨਾਲ ਵਾਤਾਵਰਣ ਪੱਖੀ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਸੰਕਲਪ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਸਿਹਤ ਦੇ ਖਤਰੇ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਪ੍ਰਦੂਸਣ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ।

ਵਾਤਾਵਰਣ 'ਤੇ ਨਜਰ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਇਸ ਸਾਲ ਦੀ ਦੀਵਾਲੀ ਮਨਾਉਣ ਦੇ ਪੰਜ ਨਵੀਨਤਾਕਾਰੀ ਅਤੇ ਮਜੇਦਾਰ ਤਰੀਕੇ ਲੈ ਕੇ ਆਏ ਹਾਂ:

1. ਹਰੇ ਪਟਾਕੇ

ਗ੍ਰੀਨ ਪਟਾਕੇ ਈਕੋ-ਫ੍ਰੈਂਡਲੀ ਪਟਾਕੇ ਹਨ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਲਈ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹਨ। ਆਓ ਅਸੀਂ ਜੰਮਿਵਾਰ ਬਣੀਏ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀਵਾਲੀ 'ਤੇ ਹਰੇ ਪਟਾਕਿਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੀਏ। ਪਟਾਕਿਆਂ ਦੇ ਧੂੰਏਂ ਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਰੋਨਾਵਾਇਰਸ ਮਰੀਜਾਂ 'ਤੇ ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਾਹ ਅਤੇ ਫੇਫੜਿਆਂ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਹਨ। ਇਸ ਸਾਲ ਦੀ ਦੀਵਾਲੀ ਹਰੇ ਪਟਾਕਿਆਂ ਨਾਲ ਮਨਾਉਣ ਦਾ ਪ੍ਰਣ ਕਰੋ।

2. ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਦੀਵੇ/ਵਾਤਾਵਰਣ-ਅਨੁਕੂਲ ਮੋਮਬੱਤੀਆਂ

ਦੀਵਾਲੀ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਆਕਰਸਣ ਤੁਹਾਡੇ ਘਰ ਨੂੰ ਲਾਈਟਾਂ ਅਤੇ ਦੀਵਿਆਂ ਨਾਲ ਸਜਾਉਣਾ ਹੈ। ਐਲਈਡੀ ਲਾਈਟਾਂ ਜਾਂ ਪਲਾਸਟਿਕ ਦੇ ਲੈਂਪਾਂ ਨੂੰ ਨਾਂ ਕਹੋ ਜੋ ਬਾਜਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਉਪਲਬਧ ਹਨ ਅਤੇ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਦੀਵੇ ਖਰੀਦੋ। ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਪ੍ਰਦੂਸਣ-ਮੁਕਤ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ-ਅਨੁਕੂਲ ਦੀਵਾਲੀ ਮਨਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਦੀਵੇ ਤੁਹਾਡੇ ਸਭ ਤੋਂ ਚੰਗੇ ਦੋਸਤ ਹਨ। ਦੀਵੇ ਖਰੀਦ ਕੇ, ਤੁਸੀਂ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਦੀਆ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਵੇਚਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਵੀ ਮਦਦ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋਵੋਗੇ।

3. ਆਰਗੈਨਿਕ ਰੰਗੋਲੀ

ਆਓ ਇਸ ਦੀਵਾਲੀ ਲਈ ਕੁਦਰਤੀ ਰੰਗਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਢੰਗ 'ਤੇ ਵਾਪਸ ਚੱਲੀਏ। ਇਸ ਤਿਉਹਾਰੀ ਸੀਜਨ ਲਈ, ਆਓ ਇਸਨੂੰ ਕੁਦਰਤੀ ਤੱਤਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਚਾਵਲ ਪਾਊਡਰ, ਲੌਂਗ/ਦਾਲਚੀਨੀ (ਭੂਰਾ), ਹਲਦੀ ਜਾਂ ਹਲਦੀ (ਪੀਲੀ), ਆਦਿ ਨਾਲ ਜੈਵਿਕ ਰੱਖਣ ਦੀ ਕੋਸਸਿ ਕਰੀਏ।ਸਧਾਰਨ ਪਰ ਸਾਨਦਾਰ! ਫੁੱਲ 'ਗੋਗ੍ਰੀਨ ਦੀਵਾਲੀ' ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਵਿਕਲਪ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਵਾਤਾਵਰਣ ਲਈ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹਨ ਅਤੇ ਬਾਇਓ-ਡਿਗਰੇਡੇਬਲ ਹਨ।

4. ਬੀਜ ਕਰੈਕਰ

ਕੀ ਕਦੇ ਬੀਜ ਪਟਾਕਿਆਂ ਬਾਰੇ ਸੁਣਿਆ ਹੈ ? ਖੈਰ, ਇਹ ਸਿਰਫ ਪਟਾਕਿਆਂ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿਕਲਪ ਹਨ। ਬੀਜ ਪਟਾਕੇ ਦੀਵਾਲੀ ਮਨਾਉਣ ਲਈ ਸੰਪੂਰਣ ਹੱਲ ਹਨ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਜਦੋਂ ਉੱਚ ਪੱਧਰੀ ਪ੍ਰਦੂਸਕ ਕੋਵਿਡ -19 ਦੇ ਮਰੀਜਾਂ ਲਈ

ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਸੋਰ ਅਤੇ ਹਵਾ ਪ੍ਰਦੂਸਣ ਬਾਰੇ ਚਿੰਤਤ, ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਸਮੂਹ ਨੇ ਪਟਾਕਿਆਂ ਦੀ ਸਹੀ ਪ੍ਰਤੀਰੂਪ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ। ਇਹ ਬੀਜ ਪਟਾਕੇ ਇੱਕ ਪੌਦੇ ਵਿੱਚ ਫਟਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸਿਹਤ-ਖਤਰੇ ਦੇ ਹਨ।

5. ਪਲਾਸਟਿਕ ਦੇ ਰੈਪਰਾਂ ਨੂੰ ਨਾਂਹ ਕਹੋ

ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਈਕੋ-ਫ੍ਰੈਂਡਲੀ ਦੀਵਾਲੀ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ, ਤਾਂ ਤੋਹਫਿਆਂ ਅਤੇ ਸਜਾਵਟ ਲਈ ਪਲਾਸਟਿਕ ਦੇ ਰੈਪਰਾਂ ਨੂੰ ਨਾਂਹ ਕਹੋ। ਤੋਹਫਿਆਂ ਨੂੰ ਪਲਾਸਟਿਕ ਦੇ ਪੈਕਟਾਂ ਵਿੱਚ ਲਪੇਟਣ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਬਾਇਓ-ਡਿਗਰੇਡੇਬਲ ਬੈਗਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੋ ਜੋ ਕਿ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੰਪੋਸਟੇਬਲ ਹਨ। ਪਲਾਸਟਿਕ ਦੇ ਡੱਬੇ ਗੈਰ-ਬਾਇਓਡੀਗ੍ਰੇਡੇਬਲ ਰਹਿੰਦ-ਖੂੰਹਦ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਲਈ ਹਾਨੀਕਾਰਕ ਹਨ।

ਵਿਜੈ ਗਰਗ ਸਾਬਕਾ ਪੀ.ਈ.ਐੱਸ.-1
ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਮਲੋਟ ਪੰਜਾਬ

ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਤੇ ਸੋਚ ਸਮਝ ਕੇ ਖਰੀਦਦਾਰੀ ਕਰੋ:

ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਅੱਸੂ ਦੇ ਨੌਰਾਤੇ ਸੁਰੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਚਿਹਰੇ ਤੇ ਰੌਣਕ ਆ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਬਜਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਚਹਿਲ-ਪਹਿਲ ਸੁਰੂ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਲੋਕ ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਤਰ੍ਹਾਂ-ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਚੀਜਾਂ ਖਰੀਦਦੇ ਹਨ। ਕੋਈ ਆਪਣੇ ਘਰ ਨਵਾਂ ਫਰਨੀਚਰ ਲੈ ਕੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਤੇ ਕੋਈ ਆਪਣੇ ਘਰ ਸਟੀਲ ਦੇ ਨਵੇ ਭਾਂਡੇ ਲੈ ਕੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਲੋਕ ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਦੇ ਸੀਜਨ ਵਿੱਚ ਤਰ੍ਹਾਂ-ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਖਰੀਦਦਾਰੀ ਕਰਦੇ ਹਨ।ਅਤੇ ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਦੇ ਸੀਜਨ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਸਮਾਨ ਸਸਤਾ ਵਿਕਦਾ ਹੈ। ਜਿਹੜੇ ਦੁਕਾਨਦਾਰਾਂ ਦਾ ਸਮਾਨ ਸਾਰਾ ਸਾਲ ਨਹੀ ਵਿਕਦਾ ਹੈ, ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਦੇ ਸੀਜਨ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਚੁੱਕ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਤੇ ਘਟੀਆ ਸਮਾਨ ਸਸਤੇ ਰੇਟਾਂ ਤੇ ਵੇਚ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਸਸਤਾ ਦੇਖ ਕੇ ਗਾਹਕ ਲੁੱਟਿਆਂ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।ਪਰ ਅੱਜ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਮਹਿੰਗਾਈ ਬਹੁਤ ਵਧ ਗਈ ਹੈ।ਭਾਰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਆਰਥਿਕ ਮੰਦੀ ਦੇ ਦੌਰ ਵਿਚੋਂ ਗੁਜਰ ਰਿਹਾ ਸੀ।ਹੁਣ ਕਰੋਨਾ ਮਹਾਮਾਰੀ ਕਾਰਨ ਆਰਥਿਕਤਾ ਡਗਮਗਾ ਗਈ ਹੈ। ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਦੇ ਸੀਜਨ ਵਿੱਚ ਮਿਲਾਵਟੀ ਸਮਾਨ ਬਹੁਤ ਵਿਕਦਾ ਹੈ। ਅੱਜ ਕੱਲ ਤਾਂ ਕੱਪੜੇ ਵੀ ਬਹੁਤ ਸਮਾਂ ਨਹੀਂ ਕੱਢਦੇ।ਤੁਸੀਂ ਮਾਲ ਵਿੱਚ ਚਲੇ ਜਾਓ,ਇੱਕ ਕਮੀਜ ਨਾਲ ਦੋ ਕਮੀਜ ਮੁਫਤ ਦੀ ਆਫਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ।ਅਜਿਹੇ ਕੱਪੜੇ ਤਾਂ ਦੋ ਮਹੀਨੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕੱਢਦੇ।ਦੁਕਾਨਦਾਰ ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਦੇ ਸੀਜਨ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਘਟੀਆ ਅਤੇ ਪੁਰਾਣਾ ਮਾਲ ਕਢਦੇ ਹਨ। ਤੇ ਉਸ ਸਾਮਾਨ ਤੇ ਛੂਟ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਲੋਕ ਸਸਤਾ ਦੇਖ ਕੇ ਉਹ ਨਕਲੀ ਸਮਾਨ ਖਰੀਦ ਲੈਂਦੇ ਹਨ।ਜੋ ਕਿ ਕੁਝ ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਖਰਾਬ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।ਚਾਹੇ ਉਹ ਸਟੀਲ, ਮਿਠਾਈ, ਕੱਪੜਾ, ਫਰਨੀਚਰ ਆਦਿ।ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਦੇ ਸੀਜਨ ਵਿੱਚ ਮਿਲਾਵਟ ਦਾ ਬਹੁਤ ਜਆਦਾ ਬੋਲਬਾਲਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।ਆਮ ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਦੇ ਸੀਜਨ ਵਿੱਚ ਸਿਹਤ ਮੰਤਰਾਲਾ ਮਿਠਾਈ ਦੀਆਂ ਦੁਕਾਨਾਂ ਦੀ ਚੈਕਿੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਕਸਰ ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਨਕਲੀ ਮਿਠਾਈਆਂ ਫੜੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ।ਕੁਇੰਟਲਾਂ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਖੋਆ ਫੜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।ਦੀਵਾਲੀ ਤੋਂ ਕਈ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਹਲਵਾਈ ਨਕਲੀ ਦੁੱਧ ਨਾਲ ਮਿਠਾਈ ਬਣਾਉਣੀ ਸੁਰੂ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ।ਜਿੱਥੇ ਹਲਵਾਈ ਮਿਠਾਈਆਂ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਇਥੇ ਸਾਫ-ਸਫਾਈ ਨਾ ਬਰਾਬਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਦੇ ਸੀਜਨ ਵਿੱਚ ਹਲਵਾਈ ਦੂਜੇ ਸੂਬਿਆਂ ਤੋਂ ਨਕਲੀ ਦੁੱਧ, ਖੋਆ ਪਨੀਰ ਲਿਆ ਕੇ ਮਿਠਾਈਆਂ ਤਿਆਰ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਜੋ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸਿਹਤ ਲਈ ਬਹੁਤ ਜਿਆਦਾ ਨੁਕਸਾਨਦਾਇਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਹਲਵਾਈ ਸਿੰਥੈਟਿਕ ਦੁੱਧ, ਨਕਲੀ ਖੋਆ ਨਾਲ ਫੜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਭਾਰੀ ਜੁਰਮਾਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸਿਹਤ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਕਦੇ ਵੀ ਮਿਠਾਈਆਂ ਦੀ ਦੁਕਾਨਾਂ ਦੀ ਚੈਕਿੰਗ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਤਾਂ ਜੋ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸਿਹਤ ਨਾਲ ਖਿਲਵਾੜ ਨਾ ਹੋ ਸਕੇ ।ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਘਰ ਦੇ ਬਣੇ ਮਿੱਠੇ ਚੌਲ, ਦੇਸੀ ਘਿਉ ਦੀ ਦੇਗ ਖਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਹੋ ਸਕੇ ਤਾਂ ਜਲੇਬੀ ਜਾਂ ਅਮਰਤੀ ਖਾਓ। ਰਿਸਤੇਦਾਰ ਕਰੀਬੀ ਮਿੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਮਹਿੰਗੇ ਤੋਹਫੇ, ਡਰਾਈ ਫਰੂਟ ਦੇਣ ਤੋਂ ਗੁਰੇਜ ਕਰੋ। ਅਸੀਂ ਕਰੀਬੀ ਮਿੱਤਰ, ਦੋਸਤ ਨੂੰ ਵਧੀਆ ਰਸਾਲਾ , ਕਿਤਾਬ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਨ ,ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਸਦੇ ਗਿਆਨ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਹੋਵੇਗਾ।

**ਸੰਜੀਵ ਸਿੰਘ ਸੈਣ

ਦੀਵਿਆਂ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ ਦੀਵਾਲੀ

ਨਵੇਂ ਢੰਗ ਨਾਲ ਆਉ ਦੀਵਾਲੀ ਮਨਾਈਏ, ਸਾਰੇ ਮਿਲ ਕੇ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਰੁੱਖ ਲਗਾਈਏ। ਨਵੇਂ ਢੰਗ ਨਾਲ... ਬੇਸ਼ੱਕ ਰੰਗ-ਰੋਗਨ ਕਰਵਾ ਕੇ ਘਰ ਚਮਕਾਉ, ਪਰ ਧਰਤੀ ਮਾਂ ਦੀ ਸੁੰਦਰਤਾ ਵੱਲ ਵੀ ਧਿਆਨ ਲਗਾਉ। ਹਰੇ-ਭਰੇ ਰੁੱਖ ਲਗਾ, ਇਹਦੀ ਸ਼ਾਨ ਵਧਾਈਏ, ਨਵੇਂ ਢੰਗ ਨਾਲ... ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਦੇ ਨਾਲ ਵਾਤਾਵਰਨ ਹੈ ਗੰਧਲਾ ਹੋਇਆ, ਹਰ ਬੰਦਾ ਨਾਲ ਬੀਮਾਰੀਆਂ ਫਿਰਦਾ ਹੈ ਅਧਮੋਇਆ। ਰੁੱਖ ਲਗਾ ਕੇ ਸਭ ਨੂੰ ਸੁਖ ਦਾ ਸਾਹ ਦਿਵਾਈਏ, ਨਵੇਂ ਢੰਗ ਨਾਲ... ਦਿਨ ਵਿੱਚ ਦਿਸੇ ਹਰ ਪਾਸੇ ਹਰਿਆਲੀ-ਹਰਿਆਲੀ, ਰਾਤ ਹੋਵੇ ਪਰ ਲਟ-ਲਟ ਬਲਦੇ ਦੀਵਿਆਂ ਵਾਲੀ।

ਦੀਵਾਲੀ ਤੁਹਾਡੇ ਬੂਹੇ 'ਤੇ ਦਸਤਕ ਦੇਣ ਆ ਰਹੀ ਹੈ। ਤਾਰਿਆਂ ਦੀ ਨਿੰਮੀ-ਨਿੰਮੀ ਲੋਅ ਵਾਂਗ ਟਿਮ-ਟਿਮਾਉਂਦੀ ਦੀਵਾਲੀ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ ਸੰਸਾਰ ਭਰ ਦੇ ਵਿਚ ਨਵੰਬਰ ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਬੜੀ ਧੂਮਧਾਮ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਦੀਵਾਲੀ ਭਾਰਤ ਦਾ ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਤਿਉਹਾਰ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਹੋਰ ਵੀ ਕਈ ਦੇਸਾਂ ਵਿਚ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਦੀਵਾਲੀ ਸਬਦ ਦੀਪਾਵਲੀ ਤੋਂ ਬਣਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ 'ਦੀਵਿਆਂ ਦੀਆਂ ਕਤਾਰਾਂ'। ਦੀਵਾਲੀ ਦੀ ਰਾਤ ਨੂੰ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਦੀਵਿਆਂ ਨਾਲ ਰੌਸਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਦੀਵੇ ਆਪ ਜਲ ਕੇ ਦੂਜਿਆਂ ਦਾ ਮਾਰਗ ਰੋਸਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣਾ ਆਪ ਕੁਰਬਾਨ ਕਰਕੇ ਦੂਜਿਆਂ ਦੇ ਕੰਮ ਆਉਣ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਦਿਨ ਲੋਕ ਇਕ-ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਮਿਠਾਈਆਂ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਚੰਗੇ ਭਵਿੱਖ ਲਈ ਸੁਭਕਾਮਨਾਵਾਂ ਦਿੰਦੇ ਹਨ।

ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਅਨੁਸਾਰ ਦੀਵਾਲੀ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਸ੍ਰੀ ਰਾਮ ਚੰਦਰ ਜੀ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਸੀਤਾ ਨੂੰ ਰਾਵਣ ਦੀ ਕੈਦ 'ਚੋਂ ਛੁਡਾਉਣ ਲਈ ਉਸਦਾ ਅੰਤ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਰਾਜਾ ਦਸਰਥ ਵੱਲੋਂ ਮਿਲਿਆ 14 ਸਾਲ ਦਾ ਬਨਵਾਸ ਕੱਟ ਕੇ ਅਯੁੱਧਿਆ ਵਾਪਸ ਆਏ ਸਨ। ਅਯੁੱਧਿਆ ਵਾਸੀਆਂ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਰਾਮ ਚੰਦਰ ਜੀ ਦੇ ਆਉਣ ਦੀ ਖੁਸੀ ਵਿਚ ਘਿਉ ਦੇ ਦੀਵੇ ਜਗਾਏ ਸਨ। ਉਦੋਂ ਤੋਂ ਦੀਵਾਲੀ ਦਾ ਇਹ ਤਿਉਹਾਰ ਲਗਾਤਾਰ ਪੂਰੇ ਭਾਰਤ ਵਾਸੀਆਂ ਵਲੋਂ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਵਿਚ ਵੀ ਦੀਵਾਲੀ ਦੇ ਦਿਨ ਦਾ ਵੱਡਾ ਮਹੱਤਵ ਹੈ। ਦੀਵਾਲੀ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਹੀ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਛੇਵੇਂ ਪਾਤਿਸਾਹ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਗਵਾਲੀਅਰ ਦੇ ਕਿਲ੍ਹੇ ਤੋਂ ਮੁਗਲ ਬਾਦਸਾਹ ਜਹਾਂਗੀਰ ਦੀ ਕੈਦ ਵਿਚੋਂ 52 ਰਾਜਿਆਂ ਨੂੰ ਰਿਹਾਅ ਕਰਵਾ ਕੇ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਪਹੁੰਚੇ ਸਨ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਪੁੱਜਣ 'ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਦੇਸੀ ਘਿਉ ਦੇ ਦੀਵੇ ਜਗਾ ਕੇ ਰੌਸਨੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ, ਉਦੋਂ ਤੋਂ ਦੀਵਾਲੀ ਦੇ ਤਿਉਹਾਰ ਨੂੰ 'ਬੰਦੀ ਛੋੜ ਦਿਵਸ' ਵਜੋਂ ਮਨਾਇਆ ਜਾਣ ਲੱਗਾ।

ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਦਾ ਜਨਮ ਕੁਦਰਤ ਨਾਲ ਇਕਸੁਰਤਾ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਪਰੰਤੂ ਅੱਜ ਅਸੀਂ ਕੁਦਰਤ ਨਾਲ ਖਿਲਵਾੜ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਦੀਵਾਲੀ ਦੀ ਰਾਤ ਪਟਾਕੇ ਚਲਾਉਣ ਕਾਰਨ ਕਈ ਦੁੱਖਦਾਈ ਘਟਨਾਵਾਂ ਵਾਪਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਕਈ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਅੱਗ ਲੱਗ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਖੇਤਾਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪਟਾਕੇ ਵੱਡੀ ਮਾਤਰਾ 'ਚ ਪ੍ਰਦੂਸਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਵੀ ਬਣਦੇ ਹਨ। ਪਟਾਕਿਆਂ ਨਾਲ ਹਵਾ 'ਚ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਰਸਾਇਣ ਦਮਾ, ਖੰਘ, ਜੁਕਾਮ, ਛਾਤੀ ਰੋਗ, ਕੈਂਸਰ, ਕਮਜੋਰੀ, ਬੇਚੈਨੀ, ਅਧਰੰਗ, ਫੇਫੜਿਆਂ ਦਾ ਕੈਂਸਰ, ਕੰਨਾਂ ਦੇ ਰੋਗ ਆਦਿ ਅਨੇਕਾਂ ਗੰਭੀਰ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਆਪ ਹੀ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਜਾਗਰੂਕ ਹੋ ਕੇ ਪਟਾਕਿਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਸਾਨੂੰ 'ਹਰੀ ਦੀਵਾਲੀ' ਮਨਾਉਣ ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਨ ਨੂੰ ਦੂਸਤਿ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਸਾਨੂੰ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹਰੇ ਪੌਦੇ ਲਗਾਉਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਸਹੀ ਅਰਥਾਂ 'ਚ ਹਰੀ ਦੀਵਾਲੀ ਮਨਾਈ ਜਾ ਸਕੇ।

ਬਿਜਲੀ ਦੀਆਂ ਰੰਗ-ਬਿਰੰਗੀਆਂ ਲੜੀਆਂ ਦੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਦੀਵੇ ਜਗਾਉਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਜੋ ਨਜਰ ਆਵੇ ਕਿ ਦੀਵਾਲੀ ਦੀਵਿਆਂ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਬੱਚਤ ਵੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਦੀਵਾਲੀ ਮੌਕੇ ਆਪਣੇ ਰਿਸਤੇਦਾਰਾਂ ਜਾਂ ਦੋਸਤਾਂ ਨੂੰ ਹਰਬਲ ਗਿਫਟ ਦੇਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਹੱਥਾਂ ਨਾਲ ਬਣੀਆਂ ਮੋਮਬੱਤੀਆਂ ਜਾਂ ਖਾਸ ਪੌਦੇ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਸਾਨੂੰ ਆਪਣਾ ਘਰ ਸਜਾਉਣ ਲਈ ਬਨਾਵਟੀ ਫੁੱਲਾਂ ਦੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਕੁਦਰਤੀ ਫੁੱਲਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਰੰਗੋਲੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਹਮੇਸਾ ਜੈਵਿਕ ਰੰਗਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਫਿਰ ਫੁੱਲਾਂ ਅਤੇ ਪੱਤਿਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਵੀ ਘਰ ਸਜਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਬਾਜਾਰਾਂ ਵਿਚ ਮੌਜੂਦ ਮਿਲਾਵਟੀ ਮਿਠਾਈਆਂ ਦੀ ਥਾਂ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਘਰਾਂ 'ਚ ਹੀ ਰਲ-ਮਿਲ ਕੇ ਮਿਠਾਈਆਂ ਬਣਾਉਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ। ਦੀਵਾਲੀ ਦੀ ਰਾਤ ਵਰਤੋਂ 'ਚ ਲਿਆਂਦੇ ਦੀਵਿਆਂ ਨੂੰ ਕੂੜੇ 'ਚ ਨਾ ਸੁੱਟੋ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਗਲੇ ਸਾਲ ਫਿਰ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਪੈਸੇ ਦੀ ਬੱਚਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਦੀਵਾਲੀ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ ਬੜੇ ਹੀ ਉਤਸ਼ਾਹ ਦੇ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਘਰਾਂ, ਦੁਕਾਨਾਂ, ਦਫਤਰਾਂ ਆਦਿ ਦੀਆਂ ਸਫਾਈਆਂ ਬੜੇ ਚਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਕਈ ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਰੰਗ ਰੋਗਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਦੀਵਾਲੀ'ਤੇ ਘਰ ਸੁੰਦਰ ਅਤੇ ਸਾਫ ਦਿਖਣ। ਇਸਦੇ ਪਿਛੇ ਇਕ ਆਮ ਹੀ ਗੱਲ ਸੁਣਨ ਨੂੰ ਮਿਲਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜਿਥੇ ਸਾਫ ਸਫਾਈ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਬਰਕਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਮਾਹੌਲ ਸ਼ਾਂਤਮਈ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਦੂਸਰੇ ਪਾਸੇ ਅਸੀਂ ਮਨਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਅੱਜ ਦਾ ਇਨਸਾਨ ਵੈਰ, ਵਿਰੋਧ, ਈਰਖਾ, ਨਫਰਤ, ਬੁਰੀਆਂ ਸੋਚਾਂ ਸਮੇਤ ਕਈ ਇਹੋ ਜਿਹੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਮਨਾਂ ਦੇ ਵਿਚ ਰੱਖ ਕੇ ਬੈਠਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਘਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸਮਾਜ ਦੇ ਵਿਚ ਗੰਦਗੀ ਫੈਲ ਰਹੀ ਹੈ, ਜਿਸਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਸਾਨੂੰ ਅੱਜਕਲ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਦੇ ਹੀ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਨਾਂ ਬੁਰਾਈਆਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਗੁਰੂਆਂ ਪੀਰਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਦੇ ਵਿਚ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਗੁਰੂਆਂ ਪੀਰਾਂ ਨੇ ਤਾਂ ਇਥੋਂ ਤੱਕ ਕਹਿ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜਿਸਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਇਹ ਬੁਰਾਈਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਉਥੇ ਕਦੇ ਖੁਸ਼ੀਆਂ, ਖੇੜੇ ਅਤੇ ਅਧਿਆਤਮਿਕ ਸੁੱਖ ਕਦੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਆ ਸਕਦਾ। ਇਸਦੇ ਲਈ ਮਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਨਾਂ ਸਮਾਜਿਕ ਬੁਰਾਈਆਂ ਨੂੰ ਕੱਢਣਾ ਬਹੁਤ ਜਰੂਰੀ ਹੈ। ਛੋਟੇ-ਛੋਟੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਬਲਾਤਕਾਰ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ, ਸ਼ਰੇਆਮ ਕਤਲ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ, ਚੋਰੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਲੁੱਟਖੋਹ ਤਾਂ ਆਮ ਜਿਹੀ ਹੀ ਗੱਲ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਨਸ਼ਾ ਤਸਕਰਾਂ ਨੇ ਨਸ਼ੇ ਨੂੰ ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਵਧਾ ਕੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਘਰਾਂ ਦੇ ਜਗਦੇ ਚਿਰਾਗ ਬੁਝਾ ਕੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਆਏ ਦਿਨ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਮੌਤਾਂ ਦਿਲਾਂ ਵਿਚ ਇਕ ਇਹੋ ਜਿਹਾ ਦਰਦ ਪੈਦਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਤਿਉਹਾਰ ਚਾਹੇ ਉਹ ਜਿਨਾਂ ਹੀ ਵੱਡਾ ਤਿਉਹਾਰ ਹੀ ਕਿਉਂ ਨਾ ਹੋਵੇ ਉਸਨੂੰ ਮਨਾਉਣ ਨੂੰ ਚਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਇਸ ਲਈ ਸਰਕਾਰਾਂ, ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ, ਲੋਕ ਅਤੇ ਹੋਰ ਜੋ ਕਿ ਸਮਾਜਿਕ ਬੁਰਾਈਆਂ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਵਿਚ ਯੋਗਦਾਨ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਬੁਰਾਈਆਂ ਨੂੰ ਸਾਫ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਣ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜਿਸ ਤਰਾਂ ਨਾਲ ਇਸ ਸਮੇਂ ਸਮਾਜ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ ਦਿਸ਼ਾਹੀਨ ਹੁੰਦੇ ਹੋਏ ਸਮਾਜਿਕ ਬੁਰਾਈਆਂ ਦੀ ਗੰਦਗੀ ਫੈਲ ਰਹੀ ਹੈ ਉਸ ਲਈ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਮਿਲ ਕੇ ਇਕੱਠਿਆ ਹੋ ਕੇ ਇਨਾਂ ਬੁਰਾਈਆਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਝੰਡਾ ਚੁੱਕਣਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਜੋ ਕਿ ਸਮੇਂ ਦੀ ਲੋੜ ਵੀ ਹੈ।

ਦੀਵਾਲੀ ਸਮੇਤ ਹੋਰ ਜਿਨੇ ਵੀ ਤਿਉਹਾਰ ਤਾਂ ਹੀ ਮਨਾਏ ਜਾ ਸਕਣਗੇ ਜੇਕਰ ਮਾਹੌਲ ਸਾਂਤਮਈ ਹੋਵੇਗਾ, ਗੁਆਢੀਆਂ ਦੇ ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਅੱਗ ਲਗੀ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਮਨਾਈਏ, ਇਹ ਗੱਲ ਕੋਈ ਜਚਦੀ ਨਹੀਂ। ਆਉ ਸਾਰੇ ਮਿਲਕੇ ਸਮਾਜਿਕ ਬੁਰਾਈਆਂ ਨੂੰ ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਯਤਨਸ਼ੀਲ ਹੋਈਏ ਤਾਂ ਜੋ ਦੀਵਾਲੀ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਹਰ ਘਰ ਦੇ ਵਿਚ ਹੋ ਸਕੇ।

ਨਵੇਂ ਢੰਗ ਨਾਲ ਆਉ ਦੀਵਾਲੀ ਮਨਾਈਏ, ਸਾਰੇ ਮਿਲ ਕੇ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਰੁੱਖ ਲਗਾਈਏ। ਨਵੇਂ ਢੰਗ ਨਾਲ... ਬੇਸ਼ੱਕ ਰੰਗ-ਰੋਗਨ ਕਰਵਾ ਕੇ ਘਰ ਚਮਕਾਉ, ਪਰ ਧਰਤੀ ਮਾਂ ਦੀ ਸੁੰਦਰਤਾ ਵੱਲ ਵੀ ਧਿਆਨ ਲਗਾਉ। ਹਰੇ-ਭਰੇ ਰੁੱਖ ਲਗਾ, ਇਹਦੀ ਸ਼ਾਨ ਵਧਾਈਏ, ਨਵੇਂ ਢੰਗ ਨਾਲ... ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਦੇ ਨਾਲ ਵਾਤਾਵਰਨ ਹੈ ਗੰਧਲਾ ਹੋਇਆ, ਹਰ ਬੰਦਾ ਨਾਲ ਬੀਮਾਰੀਆਂ ਫਿਰਦਾ ਹੈ ਅਧਮੋਇਆ। ਰੁੱਖ ਲਗਾ ਕੇ ਸਭ ਨੂੰ ਸੁਖ ਦਾ ਸਾਹ ਦਿਵਾਈਏ, ਨਵੇਂ ਢੰਗ ਨਾਲ... ਦਿਨ ਵਿੱਚ ਦਿਸੇ ਹਰ ਪਾਸੇ ਹਰਿਆਲੀ-ਹਰਿਆਲੀ, ਰਾਤ ਹੋਵੇ ਪਰ ਲਟ-ਲਟ ਬਲਦੇ ਦੀਵਿਆਂ ਵਾਲੀ। ਜਗਮਗ-ਜਗਮਗ ਰੋਸ਼ਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਮਨ ਰੁਸ਼ਨਾਈਏ, ਨਵੇਂ ਢੰਗ ਨਾਲ... ਆਤਿਸ਼ਬਾਜ਼ੀ ਭੁੱਲ ਕੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਚਲਾਉਣੀ ਬੱਚਿਓ, ਧੁਨੀ-ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਆਵਾਜ਼ ਉਠਾਉਣੀ ਬੱਚਿਓ। ਰੁੱਖ ਲਗਾ ਕੇ ਜਗ ਦੀਆਂ ਅਸੀਸਾਂ ਝੋਲੀ ਪਾਈਏ, ਨਵੇਂ ਢੰਗ ਨਾਲ ਦੀਵਾਲੀ ਮਨਾਈਏ। ਆਓ ਦੀਵਾਲੀ ਮਨਾਈਏ, ਇੱਕ-ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਸਾਂਝ ਦਿਲਾਂ ਦੀ ਪਾਈਏ। ਸ਼ੋਰ-ਸ਼ਰਾਬਾ ਪਟਾਕਿਆਂ ਦਾ ਨਾ ਪਾਈਏ, ਖ਼ੁਸ਼ ਰਹਿ ਕੇ ਹਾਸਿਆਂ ਦੇ ਦੀਪ ਜਗਾਈਏ। ਬਾਰੂਦ ਚੱਲਾ ਕੇ ਵਾਤਾਵਰਨ ਨਾ ਗੰਦਾ ਕਰੀਏ, ਜੂਆ ਖੇਡ, ਸ਼ਰਾਬਾਂ ਪੀ, ਨਾ ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਲੜੀਏ। ਮਿਲਾਵਟੀ ਖੋਆ ਤੇ ਹੋਰ ਮਠਿਆਈ ਨਾ ਖਾਈਏ, ਟੂਣੇ-ਟੱਪੇ ਕਰਨ ਲਈ, ਨਾ ਕਿਸੇ ਸਾਧ ਦੇ ਜਾਈਏ। ਮੋਮਬੱਤੀਆਂ ਤੇ ਦੀਵਿਆਂ ਨਾਲ ਬਨੇਰੇ ਸਜਾਈਏ, ਵੈਰ-ਈਰਖਾ ਕੱਢ ਦਿਲਾਂ 'ਚੋਂ ਪਿਆਰ ਫੈਲਾਈਏ। ਚੰਗੀਆਂ-ਚੰਗੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ, ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਅਪਨਾਈਏ, ਇੱਕ-ਇੱਕ ਬੂਟਾ ਲਾ ਕੇ, ਇਸ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਬਚਾਈਏ। ਸੰਭਲ ਜਾਈਏ ਹੁਣ ਤੋਂ, ਹੋਰ ਕੁਝ ਗਵਾਈਏ ਨਾ, ਹਰੀ ਇਹ ਦੀਵਾਲੀ ਹੋਵੇ, ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਹੋਰ ਫੈਲਾਈਏ ਨਾ। ਮਨਾਂ ਦੇ ਹਨੇਰੇ ਵੀ ਦੂਰ ਕਰ ਲਈਏ, ਪੌਦੇ ਲਾ ਕੇ, ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਵੀ ਕਰਦੇ ਰਹੀਏ। ਦੀਵਿਆਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਤੇਲ ਹੈ ਪਾਉਣਾ, ਰੂੰ ਦੀਆਂ ਬੱਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਟਿਕਾਉਣਾ, ਫਿਰ ਸਭ ਦੀਵੇ ਤੁਸੀਂ ਜਗਾਇਉ। ਵੱਡੇ ਬੰਬ ਨਾ ਲੈ ਕੇ ਆਉਣਾ, ਫੁਲਝੜੀਆਂ ਨਾਲ ਕੰਮ ਚਲਾਉਣਾ, ਮੋਮਬੱਤੀਆਂ ਵੀ ਤੁਸੀਂ ਜਗਾਇਉ।ਸੇਬ ਤੇ ਕੇਲੇ ਲੈ ਕੇ ਆਉਣਾ, ਮਠਿਆਈ ਨੂੰ ਹੱਥ ਨਹੀਂ ਲਾਉਣਾ, ਡਰਾਈ ਫਰੂਟ ਵੀ ਤੁਸੀਂ ਲਿਆਉਣਾ। ਬੱਚਿਉ ! ਦੀਵਾਲੀ ਇੰਜ ਮਨਾਇਉ।

ਰਾਜਿੰਦਰ ਰਾਣੀ ਪਿੰਡ ਗੰਢੂਆਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸੰਗਰੂਰ
8146859585

ਰੌਸ਼ਨੀਆਂ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ ਦੀਵਾਲੀ

ਡਾ.ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਮਹਿਰੋਕ
98885-10185

ਦੀਵਾਲੀ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਦੇ ਤਿਉਹਾਰ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆਂ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਭਾਰਤ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਪੂਰੇ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਸ਼ਰਧਾ ਭਾਵਨਾ, ਸਤਿਕਾਰ, ਉਤਸ਼ਾਹ ਅਤੇ ਚਾਅ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਸੰਘਰਸ਼, ਉਸਦੇ ਰਸਤਿਆਂ ਵਿਚ ਆਉਂਦੀਆਂ ਰਹੀਆਂ ਰੁਕਾਵਟਾਂ, ਉਸਦੀ ਲੰਮੀ ਜੱਦੋ-ਜਹਿਦ ਦੀ ਇਬਾਰਤ ਤੇ ਉਸਦੇ ਹਾਰਨ-ਜਿੱਤਣ ਦੀਆਂ ਗਾਥਾਵਾਂ ਉਸਦੇ ਸਿਰੜ ਜਿੰਨੀਆਂ ਹੀ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਹਨ। ਮਨੁੱਖ ਜਦੋਂ ਵੀ ਆਪਣੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਦੀ ਯਾਤਰਾ ਵਿਚੋਂ ਜੇਤੂ ਬਣ ਕੇ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਆਪਣੀ ਜਿੱਤ ਦੇ ਅਵਸਰ @ਤੇ ਉਹ ਖੁਸ਼ੀ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਰੱਜ ਕੇ ਜਸ਼ਨ ਮਨਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਖੁਸ਼ੀ ਨੂੰ ਦੂਜਿਆਂ ਨਾਲ ਸਾਂਝਿਆਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਦੂਣ-ਸਵਾਈ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਦੀਵਾਲੀ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਲੋਕ ਇਸ ਅਵਸਰ ਦੀਆਂ ਅਥਾਹ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਦੂਜਿਆਂ ਨਾਲ ਵੰਡਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਰਲ-ਮਿਲ ਕੇ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਮਨਾਉਣ ਵਾਲਾ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਨਾ ਕੋਈ ਤਿਉਹਾਰ ਲਗ ਪਗ ਹਰੇਕ ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮਨੁੱਖ ਆਪਣੀ ਸੰਪੰਨਤਾ ਦੇ ਜਸ਼ਨ ਮਨਾਉਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਖੁਸ਼ੀ ਵਿਚ ਫੁਲਿਆ ਨਹੀਂ ਸਮਾਉਂਦਾ।

ਦੀਵਾਲੀ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ ਮਨੁੱਖ ਲਈ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੁਨੇਹੇ ਲੈ ਕੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਘਰਾਂ,ਦਫਤਰਾਂ, ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਅਦਾਰਿਆਂ,ਸਾਂਝੇ ਅਸਥਾਨਾਂ, ਵਸਤੂਆਂ, ਵਸਤਰਾਂ ਤੇ ਹੋਰ ਵੀ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਦੀ ਸਫਾਈ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਸਾਫ ਸੁਥਰਾ ਘਰ, ਦਫਤਰ, ਵਸਤਰ ਆਦਿ ਸਭ ਨੂੰ ਚੰਗੇ ਲੱਗਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਮੌਕੇ @ਤੇ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਉਜਵਲ ਵਿਚਾਰ ਧਾਰਨ ਕਰਨ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਮਲ ਵਿਚ ਲਿਆਉਣ ਦਾ ਸੰਕਲਪ ਵੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਕੋਲ ਉਜਾਲਾ ਕਰਨ ਦੇ ਵਿਭਿੰਨ ਸਾਧਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹਨ ਜੋ ਹਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਚੰਗੇ ਲੱਗਦੇ ਹਨ। ਭਾਂਤ-ਸੁਭਾਂਤੀ ਮਹਿੰਗੀ ਤੋਂ ਮਹਿੰਗੀ ਆਤਿਸ਼ਬਾਜ਼ੀ ਹੈ,ਖਾਣ ਪੀਣ ਦੇ ਬੇਅੰਤ ਪਦਾਰਥ ਹਨ,ਰੰਗ ਤਮਾਸ਼ਿਆਂ ਤੇ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਮਨਾਉਣ ਦੇ ਅਨੇਕ ਸਾਧਨ ਹਨ।ਇਸੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿਚ ਦੀਵਾਲੀ ਦੇ ਮਹੱਤਵ ਨੂੰ ਪਛਾਨਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।ਦੀਵਾਲੀ ਦੀਆਂ ਬਹੁਰੰਗੀ ਰੌਸ਼ਨੀਆਂ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਨੁੱਖ ਹਨੇਰੇ ਤੋਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਵੱਲ ਵਧਦਾ ਜਾਵੇ। ਹਨੇਰਾ ਵੀ ਤਾਂ ਜੀਵਨ ਦਾ ਇਕ ਹਿੱਸਾ ਹੈ... ਜਿਸਨੂੰ ਹਰ ਕੋਈ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਇਕ ਵੱਡੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਹਨੇਰੇ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕਲਾ ਵੀ ਮਨੁੱਖ ਕੋਲ ਹੈ।ਹਨੇਰੇ ਨੂੰ ਪਛੰਡਣ ਲਈ ਨਵੇਂ ਉਤਸ਼ਾਹ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਨਵੇਂ ਦਿਸਹੱਦੇ ਛੂਹਦੇ ਰਹਿਣ ਦੀ ਇੱਛਾ ਸ਼ਕਤੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਸਮਾਜ ਨਵੀਂ ਨਵੇਲੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ ਕਰ ਹੀ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਅਜਿਹਾ ਕਰਕੇ ਉਹ ਆਪਣੀ ਹਰ ਦੀਵਾਲੀ ਰੌਸ਼ਨੀਆਂ ਨਾਲ ਭਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਸਿਹਤਮੰਦ ਵਿਚਾਰ ਤਰੰਗਾਂ ਤੇ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਰੱਜਵੀਂ ਨੀਅਤ ਵਾਲੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਇਰਾਦੇ ਦੀਵਾਲੀ ਦਾ ਅਸਲ ਤੇ ਸਹੀ ਆਨੰਦ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਅਜੋਕੇ ਮਨੁੱਖ ਦੀਆਂ ਮਨੋ-ਗ੍ਰੰਥੀਆਂ ਦਾ ਜੰਜਾਲ ਉਸਨੂੰ ਰੌਸ਼ਨੀ ਤੋਂ ਦੂਰ ਲਿਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਲਝਣਾਂ,ਤਣਾਓ, ਗੁੰਝਲਾਂ ਆਦਿ ਵਧ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਕਦੇ ਅਜਿਹਾ ਸਮਾਂ ਵੀ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਛਿਨ-ਭੰਗਰ ਲਈ ਹਨੇਰੇ ਦੀ ਜਿੱਤ ਹੁੰਦੀ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਇਹ ਇਕ ਭੁਲਾਂਦਰਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।ਰੌਸ਼ਨੀ ਕਰਨ,ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਲ ਵਧਣ ਤੇ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰ ਨੂੰ ਜਗਮਗਾਉਣ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਨਾ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਅਸਲ ਜਿੱਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਨਾ ਹੁਲਾਸ, ਨਾ ਹੁਲਾਰਾ ਮਿਲਦਾ ਹੈ।ਦੀਵਾਲੀ ਦੇ ਇਸ ਸੰਦੇਸ਼ ਤੇ ਇਸ ਮਹੱਤਵ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਦੀਵਾਲੀ ਦਾ ਉਤਸਵ ਮਹਾਨਤਾ ਅਤੇ ਪਵਿੱਤਰਤਾ ਦੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਆਦਰਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਮਿਥ ਕੇ ਪ੍ਰਾਰੰਭ ਹੋਇਆ ਹੋਵੇਗਾ,ਉਹ ਮਹੱਤਵ ਅਤੇ ਸੰਦੇਸ਼ ਅਸੀਂ ਭੁੱਲਦੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਾਂ।ਪੈਸੇ, ਵਸੀਲਿਆਂ ਤੇ ਆਧੁਨਿਕਤਾ ਦੀ ਅੰਨ੍ਹੀ ਦੌੜ ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਦੀਵਾਲੀ ਦੇ ਵਾਸਤਵਿਕ ਮਹੱਤਵ ਨੂੰ ਵਿਸਾਰ ਕੇ ਫੋਕੇ ਵਿਖਾਵੇ, ਖੋਖਲੀ ਸ਼ਾਨੋ-ਸ਼ੌਕਤ,ਇਸ ਤਿਉਹਾਰ ਨੂੰ ਇਕ ਮੌਕੇ ਵਜੋਂ ਵਰਤਣ ਦੀ ਉਡੀਕ ਅਤੇ ਫ਼ਜ਼ੂਲ ਕਿਸਮ ਦੇ ਆਡੰਬਰਾਂ ਵਿਚ ਉਲਝਦੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਾਂ।ਅਜਿਹੇ ਆਡੰਬਰ ਤੇ ਵਿਖਾਵਾ ਇਸ ਤਿਉਹਾਰ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਮਹਿੰਗਾ ਤੇ ਖਰਚੀਲਾ ਬਣਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਖਰੀਦ ਕੇ ਜਾਂ ਕਿਰਾਏ @ਤੇ ਲਿਆਂਦੇ ਬਿਜਲੀ ਦੇ ਬਹੁ ਰੰਗੇ ਬਲਬਾਂ ਨਾਲ ਘਰ ਨੂੰ ਸਜਾਉਣਾ ,ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਨਵੇਂ ਕੱਪੜੇ ਖਰੀਦਣੇ, ਖਿਡਾਉਣੇ ਖਰੀਦਣੇ, ਵਿਤੋਂ ਬਾਹਰੀ ਅਣਲੋੜੀਂਦੀ ਆਤਿਸ਼ਬਾਜ਼ੀ ਖਰੀਦਣੀ, ਦੋਸਤਾਂ, ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ, ਆਂਢ-ਗੁਆਂਢ ਨੂੰ ਰੱਖ ਰਖਾਓ ਲਈ ਮਹਿੰਗੇ ਤੋਹਫਿਆਂ ਦਾ ਦੇਣ-ਲੈਣ ਕਰਨਾ, ਘਰ ਨੂੰ ਅਣਲੋੜੀਂਦਾ ਰੰਗ-ਰੋਗਨ ਕਰਵਾਉਣਾ, ਬੱਚਿਆਂ ਦੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਦੀ ਲੰਮੀ ਸੂਚੀ ਨੂੰ ਪੂਰਿਆਂ ਕਰਨ ਲਈ ਪੂਰਾ ਤਾਣ ਲਾ ਦੇਣਾ ਆਦਿ ਦੀਵਾਲੀ ਦੇ ਅਵਸਰ @ਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣ ਲੱਗ ਪਿਆ ਹੈ।ਗਲਤ ਕਿਸਮ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਇਹ ਬਣ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਇਹ ਕੁਝ ਨਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਲੋਕ ਕੀ ਕਹਿਣਗੇ ? ਇਹ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਆਮ ਆਦਮੀ ਲਈ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਖੜੀਆਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿਚ ਅਣਕਿਆਸੀ ਮਹਿੰਗਾਈ ਦੇ ਇਸ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਸਾਧਾਰਨ ਆਦਮੀ ਲਈ ਦੀਵਾਲੀ ਮਨਾਉਣੀ ਮੁਸ਼ਕਲ ਵੀ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਵੀ। ਇਥੇ ਫਿਰ ਇਹ ਸਵਾਲ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਫੋਕਾ ਵਿਖਾਵਾ ਕਰਕੇ ਤੇ ਆਡੰਬਰ ਰਚ ਕੇ ਹੀ ਦੀਵਾਲੀ ਮਨਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ?ਕੀ ਇਸ ਸਭ ਕੁਝ ਤੋਂ ਬਗੈਰ ਦੀਵਾਲੀ ਦੀਆਂ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਨਹੀਂ ਮਨਾਈਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ?ਕੀ ਉਪਰੋਕਤ ਗੱਲਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਕਰਕੇ ਹੀ ਦੀਵਾਲੀ ਦੇ ਮਹੱਤਵ ਨੂੰ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ?ਦੀਵਾਲੀ ਦੇ ਮਹੱਤਵ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਲਈ ਇਹ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਬੜੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ @ਤੇ ਸੰਜੀਦਗੀ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨੀ ਬਣਦੀ ਹੈ। ਚੀਜ਼ਾਂ ਦਾ ਖਿਲਾਰਾ ਪਾਉਣ, ਫ਼ਜ਼ੂਲਖਰਚੀ ਕਰਨ,ਖਾਹਮਖਾਹ ਅਣਲੋੜੀਂਦਾ ਵਿਖਾਵਾ ਕਰਨ, ਬੇਹਿਸਾਬੇ ਆਡੰਬਰ ਰਚਣ ਤੋਂ ਬਗੈਰ ਵੀ ਦੀਵਾਲੀ ਦੀਆਂ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਮਨਾਈਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਆਤਿਸ਼ਬਾਜ਼ੀ ਨਾ ਚਲਾਈ ਜਾਵੇ ਜਾਂ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਪ੍ਰਤੀਕ ਮਾਤਰ ਚਲਾਈ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਹਵਾ ਦੇ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਸ਼ੋਰ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾ ਰਹੇ ਹੋਵਾਂਗੇ। ਉਸ ਦਿਨ/ਰਾਤ ਵਤਾਵਰਣ ਵਿਚ ਜ਼ਹਿਰੀਲੀਆਂ ਗੈਸਾਂ ਰਲਣ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਨੂੰ ਕੁਝ ਹੱਦ ਤਕ ਘਟਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਦੀਵਾਲੀ ਦੇ ਤਿਉਹਾਰ @ਤੇ ਬਾਜ਼ਾਰਾਂ ਵਿਚ ਹਰੇਕ ਚੀਜ਼ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਵਧ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਮੁੱਲ ਵੱਧ, ਵਸਤੂ ਘਟੀਆ। ਚੋਰ ਬਾਜ਼ਾਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਕੀ ਲੋਕਾਂ ਵਲੋਂ ਖਰੀਦੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਚੀਜ਼ ਦੀ ਮੰਗ ਵਧ ਜਾਣ ਕਰਕੇ ਵੱਡੇ ਵਪਾਰੀਆਂ,ਕਾਰੋਬਾਰੀਆਂ ਤੇ ਛੋਟੇ ਦੁਕਾਨਦਾਰਾਂ ਵਲੋਂ ਮਹਿੰਗਾਈ ਵਧਾ ਦੇਣੀ ਸਰਾਸਰ ਲੁੱਟ ਅਤੇ ਮੌਕੇ ਦਾ ਅਣ-ਉਚਿਤ ਲਾਭ ਉਠਾਉਣਾ ਨਹੀਂ ?ਕੀ ਇਹੀ ਦੀਵਾਲੀ ਦਾ ਸੁਨੇਹਾ ਹੈ ?ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਦੇ ਦਿਨੀਂ ਥਾਂ ਥਾਂ ਲੱਗੇ ਸੇਲ ਦੇ ਬੈਨਰ,ਫਲੈਕਸ, ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਹੋਰਡਿੰਗਜ਼ ਤੇ ਹੋਰ ਮਾਧਿਅਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰਬਾਜ਼ੀ ਦੀਵਾਲੀ ਦੇ ਨਾਂ @ਤੇ ਗਾਹਕਾਂ ਨਾਲ ਨਿਰਾ ਧੋਖਾ ਨਹੀਂ ?

ਕੁਝ ਲੋਕ ਦੀਵਾਲੀ ਦੇ ਅਵਸਰ @ਤੇ ਲਛਮੀ ਦੀ ਪੂਜਾ ਕਰਦੇ ਹਨ।ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਲਛਮੀ ਦੀ ਪੂਜਾ ਨਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿਚ ਉਹ ਨਾਰਾਜ਼ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ। ਗੱਲ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੀ ਹੈ। ਕਈ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵੀ ਉੱਠਦੇ ਹਨ। ਅਜਿਹੇ ਵਿਚ ਦੌਲਤ ਦੇ ਖ਼ਜ਼ਾਨੇ ਕਿਵੇਂ ਭਰਨਗੇ ? ਕੀ ਫਿਰ ਲਛਮੀ ਪੂਜਾ ਸਵਾਰਥ ਹਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੁੰਦੀ ? ਜੇ ਸਵਾਲ ਖ਼ਜ਼ਾਨੇ ਭਰਪੂਰ ਕਰਨ ਤੇ ਪੈਸੇ ਨਾਲ ਮਾਲਾ ਮਾਲ ਹੋਣ ਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਪਿੱਛੇ ਵੀ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਖੁਦਗ਼ਰਜ਼ੀ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਜੇ ਦੀਵਾਲੀ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਜਾਂ ਰਾਤ ਸਮੇਂ ਧੰਨ ਦੌਲਤ ਦੀ ਪੂਜਾ ਹੀ ਕਰਨੀ ਹੈ, ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਲੁੱਟ ਕਰਨੀ ਹੈ,ਸ਼ਰਾਬ ਜਾਂ ਹੋਰ ਨਸ਼ੇ ਪੀਣੇ ਖਾਣੇ ਹਨ,ਜੂਆ ਖੇਡਣਾ ਹੈ, ਲੱਚਰ ਗੀਤ ਵੇਖਣੇ/ਸੁਣਨੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਧੁਨੀਆਂ/ਬੋਲਾਂ @ਤੇ ਬੇਹੂਦਾ ਕਿਸਮ ਦੇ ਨਾਚ ਨੱਚਣੇ ਹਨ ਤਾਂ ਲੱਛਮੀ ਜਾਂ ਹੋਰ ਦੇਵੀ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੀ ਪੂਜਾ ਕਰਨ ਦਾ ਕੀ ਲਾਭ ? ਕੀ ਇਸੇ ਲਈ ਹੀ ਅਸੀਂ ਹਰੇਕ ਸਾਲ ਦੀਵਾਲੀ ਦੀ ਬੇਸਬਰੀ ਨਾਲ ਉਡੀਕ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ?

ਸਾਡਾ ਧਾਰਮਿਕ ਵਿਰਸਾ ਬਹੁਤ ਮਹਾਨ ਹੈ। ਦੀਵਾਲੀ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਗੁਰੂਆਂ, ਭਗਤਾਂ, ਸੰਤਾਂ, ਪੈਗੰਬਰਾਂ ਦੀਆਂ ਵਡਮੁੱਲੀਆਂ ਤੇ ਮਹਾਨ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਅਮਲ ਵਿਚ ਲਿਆਉਣ ਦਾ ਸੰਕਲਪ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਸੰਕਲਪ ਨੂੰ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਬਰ,ਸੰਤੋਖ, ਧੀਰਜ ਤੇ ਸੰਜਮ ਵਿਚ ਰਹਿ ਕੇ ਤਿਉਹਾਰ ਮਨਾਉਣ ਤੇ ਜੀਵਨ ਬਤੀਤ ਕਰਨ ਦਾ ਆਨੰਦ ਉਠਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਕੋਰੋਨਾ ਦੀ ਵਿਸ਼ਵ ਵਿਆਪੀ ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਦੀ ਕਰੋਪੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਮਨੁੱਖ ਦੀਆਂ ਵਿਅਕਤੀਗਤ,ਸਮਾਜਿਕ ਤੇ ਸਮੂਹਿਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਵਧ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਹੁਣ ਵੀ ਦੀਵਾਲੀ ਦੇ ਅਵਸਰ @ਤੇ ਅਣਗਹਿਲੀ ਨਹੀਂ ਵਰਤਣੀ ਚਾਹੀਦੀ।ਸਗੋਂ ਵਧੇਰੇ ਸਾਵਧਾਨੀ ਤੋਂ ਕੰਮ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿਚ ਸਵੈ ਜ਼ਾਬਤਾ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਦੀ ਵਧੇਰੇ ਲੋੜ ਹੈ।ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਮੌਕੇ ਘਟ ਰਹੇ ਹਨ। ਕਾਮਿਆਂ ਕੋਲੋਂ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਖੁਸ ਰਿਹਾ ਹੈ।ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਤੇ ਮਹਿੰਗਾਈ ਵਧਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਸਾਧਾਰਨ ਮਨੁੱਖ ਬੇਚੈਨ ਹੈ।ਕਿਸਾਨਾਂ, ਮਜਦੂਰਾਂ, ਘੱਟ ਤਨਖਾਹਾਂ @ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਤੇ ਕੱਚੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਦੀ ਅਨਿਸਚਿਤਤਾ,ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਲੋਂ ਉਠਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਨੁਕਸਾਨ ਤੇ ਝੱਲੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਲਗਾਉਣਾ ਕਠਿਨ ਹੈ।ਇਸ ਸਮੇਂ ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿਚ ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਦੇ ਮੌਕੇ @ਤੇ ਬੇਹੱਦ ਸੰਜਮ ਵਰਤਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਦੀਵਾਲੀ ਦੇ ਤਿਉਹਾਰ @ਤੇ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਸਵੈ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਪ੍ਰਤੀ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀ। ਸਾਵਧਾਨੀਆਂ ਵਰਤ ਕੇ ਸੰਜਮਤਾ ਨਾਲ ਦੀਵਾਲੀ ਮਨਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਦੀ ਤੀਬਰਤਾ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ ਵੀ ਸਮੇਂ ਦੀ ਮੰਗ ਬਣ ਗਈ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੁਝ ਗੱਲਾਂ @ਤੇ ਗੌਰ ਕਰਕੇ ਅਸੀਂ ਦੀਵਾਲੀ ਦੇ ਮਹੱਤਵ ਨੂੰ ਬਿਹਤਰ ਸਮਝ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਤੇ ਦੀਵਾਲੀ ਨੂੰ ਯਾਦਗਾਰੀ ਤਿਉਹਾਰ ਬਣਾਉਣ ਵਿਚ ਆਪਣਾ ਬਣਦਾ ਹਿੱਸਾ ਪਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।

185-**ਵਸੰਤ ਵਿਹਾਰ, ਡੀ.ਸੀ. ਰੈਜ਼ੀਡੈਂਸ ਰੋਡ,**
ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ -146 001

ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਦੀ ਬਦਲਦੀ ਰੂਪ-ਰੇਖਾ

ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਕਾਲ ਤੋਂ ਹੀ ਭਾਰਤ ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਦਾ ਦੇਸ਼ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਤਿਉਹਾਰ ਸਾਡੀ ਭਾਰਤੀ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ ਦਾ ਅੰਗ ਹਨ। ਅਗਸਤ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ ਰੱਖੜੀ ਤੋਂ ਤਿਉਹਾਰ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਅਪ੍ਰੈਲ ਮਹੀਨੇ ਤੱਕ ਚਲਦੇ ਹਨ।ਫਿਰ ਚੜ੍ਹਦੇ ਸਿਆਲ ਹੀ ਨਵਰਾਤਰੇ, ਦੁਸਹਿਰਾ, ਦੀਵਾਲੀ ਆਦਿ ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਦਾ ਸੀਜ਼ਨ ਚੱਲ ਪੈਂਦਾ ਹੈ।ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਮਹਿੰਗਾਈ ਵੀ ਚਰਮ ਸੀਮਾ ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਮਹਿੰਗਾਈ ਦੀ ਮਾਰ ਮੱਧ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਗ਼ਰੀਬੀ ਦੀ ਰੇਖਾ ਤੋਂ ਨੀਚੇ ਰਹਿ ਰਹੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਝੱਲਣੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਆਮ ਆਦਮੀ ਦਾ ਬਜਟ ਹਿੱਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਵੀ ਜਿਵੇਂ ਦੀਵਾਲੀ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ ਨੇੜੇ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਵਕਤ ਬਦਲਣ ਨਾਲ ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮਨਾਉਣ ਦੇ ਤੌਰ ਤਰੀਕੇ ਵੀ ਬਦਲ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਅਜੋਕੇ ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਤੇ ਬਜ਼ਾਰ ਭਾਰੂ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਦਾ ਵਜੂਦ ਬਾਜ਼ਾਰਾਂ ਦੀ ਚਕਾਚੌਂਧ ਵਿੱਚ ਸਿਮਟ ਕੇ ਰਹਿ ਗਿਆ ਹੈ। ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਚੋਂ ਰੌਣਕ ਤੇ ਸਾਦਗੀ,ਸਹਿਜ ਗਾਇਬ ਹੈ । ਇਹ ਇੱਕ ਵਿਖਾਵਾ ਬਣ ਕੇ ਰਹਿ ਗਏ ਹਨ। ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਕਰੋੜਾਂ ਦਾ ਧੰਦਾ ਬਣਾ ਲਿਆ ਹੈ। ਮਿਲਾਵਟਖੋਰ ਵੀ ਪੱਬਾਂ ਭਾਰ ਹੋਏ ਬੈਠੇ ਹਨ। ਰੈਡੀਮੇਡ ਤੇ ਮਹਿੰਗੇ ਭਾਅ ਵਿਕਣ ਵਾਲੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਦਾ ਬੋਲਬਾਲਾ ਹੈ। ਸਾਡੀ ਸੱਭਿਅਤਾ ਬਾਜ਼ਾਰ ਦੇ ਗਲਬੇ ਹੇਠ ਦੱਬੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਮਹਿੰਗੇ ਤੋਂ ਮਹਿੰਗੇ ਤੋਹਫ਼ਿਆਂ ਦਾ ਲੈਣ ਦੇਣ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਗਿਫ਼ਟ ਪੈਕ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿੱਚ ਮਿਲਦੇ ਹਨ ਜੋ ਸਾਡੀ ਸਿਹਤ ਲਈ ਵੀ ਹਾਨੀਕਾਰਕ ਹਨ ।

ਹਰ ਚੀਜ਼ ਦਾ ਭਾਅ ਅਸਮਾਨੀ ਚੜ੍ਹਿਆ ਹੁੰਦਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਘਰ ਵਿੱਚ ਬਣਦੀਆਂ ਮਿੱਠੀਆਂ ਵਸਤ

ਹਰੀ ਦੀਵਾਲੀ ਮਨਾਈਏ, ਖ਼ੁਸ਼ੀਆਂ ਦੇ ਦੀਪ ਜਗਾਈਏ

ਦੀਵਾਲੀ ਰੁੱਤ ਪਰਿਵਰਤਨ ਦਾ ਮੌਸਮੀ ਤਿਉਹਾਰ ਹੈ। ਇਹ ਕੱਤਕ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਮੱਸਿਆ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਚਾਨਣ ਦੀ ਹਨੇਰੇ 'ਤੇ, ਭਲੇ ਦੀ ਬੁਰਾਈ 'ਤੇ, ਗਿਆਨਤਾ ਦੀ ਅਗਿਆਨਤਾ 'ਤੇ ਫ਼ਤਿਹ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਇਹ ਤਿਉਹਾਰ ਸਮਾਜ 'ਚ ਖ਼ੁਸ਼ੀ, ਭਾਈਚਾਰੇ ਤੇ ਪਿਆਰ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਫੈਲਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਦੀਵਾਲੀ ਰੁੱਤ ਪਰਿਵਰਤਨ ਦਾ ਮੌਸਮੀ ਤਿਉਹਾਰ ਹੈ। ਇਹ ਕੱਤਕ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਮੱਸਿਆ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਚਾਨਣ ਦੀ ਹਨੇਰੇ 'ਤੇ, ਭਲੇ ਦੀ ਬੁਰਾਈ 'ਤੇ, ਗਿਆਨਤਾ ਦੀ ਅਗਿਆਨਤਾ 'ਤੇ ਫ਼ਤਿਹ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਇਹ ਤਿਉਹਾਰ ਸਮਾਜ 'ਚ ਖ਼ੁਸ਼ੀ, ਭਾਈਚਾਰੇ ਤੇ ਪਿਆਰ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਫੈਲਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਦੀਵਾਲੀ ਦੀ ਰਾਤ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਦੀਵਿਆਂ ਨਾਲ ਰੋਸ਼ਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਦੀਵੇ ਖ਼ੁਦ ਜਲ ਕੇ ਦੂਜਿਆਂ ਦਾ ਮਾਰਗ ਰੋਸ਼ਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਤੇ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣਾ ਆਪ ਕੁਰਬਾਨ ਕਰ ਕੇ ਦੂਜਿਆਂ ਦੇ ਕੰਮ ਆਉਣ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ।

ਤਿਉਹਾਰ ਦਾ ਪਿਛੋਕੜ

ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ 'ਚ ਦੀਵਾਲੀ ਦਾ ਪਿਛੋਕੜ ਅਯੁੱਧਿਆ ਦੇ ਰਾਜਾ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਮ ਚੰਦਰ ਜੀ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਉਹ 14 ਸਾਲਾਂ ਦਾ ਬਨਵਾਸ ਕੱਟ ਕੇ ਤੇ ਲੰਕਾਂ ਦੇ ਰਾਜੇ ਰਾਵਣ ਦਾ ਨਾਸ਼ ਕਰ ਕੇ ਉਸ ਦੀ ਕੈਦ 'ਚੋਂ ਸੀਤਾ ਮਾਤਾ ਨੂੰ ਰਿਹਾਅ ਕਰਵਾ ਕੇ ਅਯੁੱਧਿਆ ਵਾਪਸ ਆਏ ਸਨ। ਉਦੋਂ ਅਯੁੱਧਿਆ ਵਾਸੀਆਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਉਣ ਦੀ ਖ਼ੁਸ਼ੀ 'ਚ ਘਿਉ ਦੇ ਦੀਵੇ ਜਗਾਏ ਸਨ। ਉਦੋਂ ਤੋਂ ਦੀਵਾਲੀ ਦਾ ਇਹ ਤਿਉਹਾਰ ਬੜੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਿੱਖ ਧਰਮ 'ਚ ਵੀ ਦੀਵਾਲੀ ਦੇ ਦਿਨ ਦਾ ਵੱਡਾ ਮਹੱਤਵ ਹੈ। ਦੀਵਾਲੀ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਹੀ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਛੇਵੇਂ ਪਾਤਿਸ਼ਾਹ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਗਵਾਲੀਅਰ ਦੇ ਕਿਲ੍ਹੇ ਤੋਂ ਮੁਗਲ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਜਹਾਂਗੀਰ ਦੀ ਕੈਦ ਵਿੱਚੋਂ 52 ਰਾਜਿਆਂ ਨੂੰ ਰਿਹਾਅ ਕਰਵਾ ਕੇ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਪਹੁੰਚੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਪੁੱਜਣ 'ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਦੇਸੀ ਘਿਉ ਦੇ ਦੀਵੇ ਜਗਾ ਕੇ ਰੋਸ਼ਨੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ। ਉਦੋਂ ਤੋਂ ਦੀਵਾਲੀ ਦੇ ਤਿਉਹਾਰ ਨੂੰ 'ਬੰਦੀ ਛੋੜ ਦਿਵਸ' ਵਜੋਂ ਮਨਾਇਆ ਜਾਣ ਲੱਗਿਆ।

ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਦੇ ਹਨ ਪਟਾਕੇ

ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਦਾ ਜਨਮ ਕੁਦਰਤ ਨਾਲ ਇਕਸੁਰਤਾ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਹੋਇਆ ਸੀ ਪਰ ਅੱਜ ਅਸੀਂ ਕੁਦਰਤ ਨਾਲ ਖਿਲਵਾੜ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਦੀਵਾਲੀ ਦੀ ਰਾਤ ਪਟਾਕੇ ਚਲਾਉਣ ਕਾਰਨ ਕਈ ਦੁਖਦਾਈ ਘਟਨਾਵਾਂ ਵਾਪਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਕਈ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਅੱਗ ਲੱਗ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਖੇਤਾਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪਟਾਕੇ ਵੱਡੀ ਮਾਤਰਾ 'ਚ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਵੀ ਬਣਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਹਵਾ 'ਚ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਗਸਾਇਣ ਦਮਾ, ਖੰਘ, ਜ਼ੁਕਾਮ, ਛਾਤੀ ਰੋਗ, ਕੈਂਸਰ, ਕਮਜ਼ੋਰੀ, ਬੇਚੈਨੀ, ਅਧਰੰਗ, ਫੇਫੜਿਆਂ ਦਾ ਕੈਂਸਰ, ਕੰਨਾਂ ਦੇ ਰੋਗ ਆਦਿ ਅਨੇਕਾਂ ਗੰਭੀਰ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਖ਼ੁਦ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਜਾਗਰੂਕ ਹੋ ਕੇ ਪਟਾਕਿਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਸਾਨੂੰ 'ਹਰੀ ਦੀਵਾਲੀ' ਮਨਾਉਣ ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤੇ ਵਾਤਾਵਰਨ ਨੂੰ ਦੂਸ਼ਿਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹਰੇ ਪੌਦੇ ਲਾਉਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਸਹੀ ਅਰਥਾਂ 'ਚ ਹਰੀ ਦੀਵਾਲੀ ਮਨਾਈ ਜਾ ਸਕੇ। ਦੀਵਾਲੀ ਦੀਆਂ ਖ਼ੁਸ਼ੀਆਂ 'ਚ ਅਕਸਰ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਵਾਤਾਵਰਨ ਨੂੰ ਭੁੱਲ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ। ਪਟਾਕਿਆਂ ਕਾਰਨ ਇਸ ਦਿਨ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਵਾਤਾਵਰਨ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂਕਿ ਬਾਜ਼ਾਰ 'ਚ 'ਚ ਈਕੋ ਫਰੈਂਡਲੀ ਪਟਾਕੇ ਵੀ ਮਿਲਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਘੱਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਦੀਵੇ ਹਨ ਈਕੋ ਫਰੈਂਡਲੀ

ਦੀਵਾਲੀ ਰੋਸ਼ਨੀਆਂ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ ਹੈ। ਰੋਸ਼ਨੀ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਇਸ ਤਿਉਹਾਰ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਬਿਜਲੀ ਦੀਆਂ ਰੰਗ-ਬਰੰਗੀਆਂ ਲੜੀਆਂ ਦੀ ਥਾਂ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਦੀਵੇ ਜਗਾਉਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਜੋ ਨਜ਼ਰ ਆਵੇ ਕਿ ਦੀਵਾਲੀ ਦੀਵਿਆਂ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ ਹੈ। ਰਵਾਇਤੀ ਸਰ੍ਹੋਂ ਦੇ ਤੇਲ ਦੀ ਦੀਪਮਾਲਾ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਰੋਸ਼ਨੀ ਤੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੈ ਸਗੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਤੋਂ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਹੋ ਕੇ ਕੀਟ-ਪਤੰਗੇ ਵੀ ਮਰ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਪੇਸਟ ਕੰਟਰੋਲ ਵੀ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਜਗਮਗਾਉਂਦੀਆਂ ਲਾਈਟਾਂ ਤੇ ਬਿਜਲੀ ਦੇ ਦੀਵਿਆਂ ਨੂੰ ਜਲਾਉਣ ਦਾ ਰੁਝਾਨ ਵਧਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਖਪਤ ਵੱਧ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਬਿਜਲੀ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਐੱਲਈਡੀ ਲਾਈਟਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੋ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਊਰਜਾ ਦੀ ਖਪਤ ਘੱਟ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਦੀਵਾਲੀ ਮੌਕੇ ਆਪਣੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਜਾਂ ਦੋਸਤਾਂ ਨੂੰ ਹਰਬਲ ਗਿਫਟ ਦੇਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਹੱਥਾਂ ਨਾਲ ਬਣੀਆਂ ਮੋਮਬੱਤੀਆਂ ਜਾਂ ਖ਼ਾਸ ਪੌਦੇ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਗਰੀਨ ਦੀਵਾਲੀ, ਕਲੀਨ ਦੀਵਾਲੀ

ਦੀਵਾਲੀ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ ਆਉਣ 'ਤੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਸਾਫ਼-ਸਫ਼ਾਈ ਵੱਲ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਧਿਆਨ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਘਰਾਂ, ਦੁਕਾਨਾਂ, ਦਫ਼ਤਰਾਂ ਦੀਆਂ ਸਫ਼ਾਈਆਂ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਕਈ ਘਰਾਂ 'ਚ ਰੰਗ-ਰੋਗਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਦੀਵਾਲੀ 'ਤੇ ਘਰ ਸੁੰਦਰ ਤੇ ਸਾਫ਼ ਦਿਸਣ। ਇਸ ਪਿੱਛੇ ਆਮ ਹੀ ਗੱਲ ਸੁਣਨ ਨੂੰ ਮਿਲਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਸਾਫ਼-ਸਫ਼ਾਈ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਬਰਕਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਖ਼ੁਸ਼ੀਆਂ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਦੂਸਰੇ ਪਾਸੇ ਅਸੀਂ ਮਨਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਅੱਜ ਦਾ ਇਨਸਾਨ ਵੈਰ, ਵਿਰੋਧ, ਈਰਖਾ, ਨਫ਼ਰਤ, ਬੁਰੀਆਂ ਸੋਚਾਂ ਸਮੇਤ

ਰਾਜਿੰਦਰ ਰਾਣੀ
ਪਿੰਡ ਗੰਢੂਆਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸੰਗਰੂਰ

ਕਈ ਇਹੋ ਜਿਹੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਮਨਾਂ 'ਚ ਰੱਖ ਕੇ ਬੈਠਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਘਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸਮਾਜ 'ਚ ਗੰਦਗੀ ਫੈਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਬੁਰਾਈਆਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਗੁਰੂਆਂ-ਪੀਰਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ 'ਚ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਤਾਂ ਇੱਥੋਂ ਤਕ ਕਹਿ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਮਨ 'ਚ ਇਹ ਬੁਰਾਈਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਉੱਥੇ ਕਦੇ ਖ਼ੁਸ਼ੀਆਂ-ਖੇੜੇ ਤੇ ਅਧਿਆਤਮਕ ਸੁੱਖ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਆ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਲਈ ਮਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਮਾਜਿਕ ਬੁਰਾਈਆਂ ਨੂੰ ਕੱਢਣਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਕਈ ਵਾਰ ਅਸੀਂ ਜਾਣੇ-ਅਣਜਾਣੇ 'ਚ ਕੂੜੇ ਨੂੰ ਗ਼ਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਆਸੇ-ਪਾਸੇ ਸੁੱਟ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਦੀਵਾਲੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਅੱਧੀਆਂ ਜਲੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਮੋਮਬੱਤੀਆਂ, ਦੀਵੇ ਤੇ ਚੱਲੇ ਹੋਏ ਪਟਾਕੇ ਇਧਰ-ਉਧਰ ਖਿੱਲਰੇ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਦੇ ਹਨ।

ਸਾਨੂੰ ਗਰੀਨ ਦੀਵਾਲੀ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਕਲੀਨ ਦੀਵਾਲੀ ਵੀ ਮਨਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਯਾਨੀ ਦੀਵਾਲੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂ ਬਾਅਦ 'ਚ ਕੂੜੇ ਨੂੰ ਸਹੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਸੁੱਟਿਆ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਾਤਾਵਰਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਮੁਕਤ ਰੱਖ ਕੇ ਦੀਵਾਲੀ ਦਾ ਅਸਲੀ ਮਜ਼ਾ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਮਠਿਆਈਆਂ ਦਾ ਜ਼ਹਿਰ

ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਮੌਕੇ ਦੁਕਾਨਦਾਰ ਮੁਨਾਫ਼ਾਖੋਰੀ ਦੇ ਚੱਕਰ 'ਚ ਮਨੁੱਖੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀਆਂ ਨਾਲ ਖਿਲਵਾੜ ਵੀ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਦੀਵਾਲੀ ਦੇ ਤਿਉਹਾਰ ਮੌਕੇ ਸਾਨੂੰ ਮਠਿਆਈਆਂ ਦੇ ਸੁਆਦ ਤੇ ਮਿੱਠੇ ਜ਼ਹਿਰ ਦੇ ਜੰਜ਼ਾਲ ਤੋਂ ਬਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਨਕਲੀ ਮਠਿਆਈਆਂ, ਪਨੀਰ, ਦੁੱਧ ਆਦਿ ਪਦਾਰਥ ਇਸ ਮੌਕੇ ਧੜੱਲੇ ਨਾਲ ਵਿਕਦੇ ਹਨ ਪਰ ਅਸੀਂ ਸਮਝਦਾਰੀ ਤੋਂ ਕੰਮ ਲੈ ਕੇ ਇਸ ਮਿੱਠੇ ਜ਼ਹਿਰ ਤੋਂ ਬਚ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਬਾਜ਼ਾਰਾਂ 'ਚ ਵਿਕਦੀ ਮਿਲਾਵਟੀ ਮਠਿਆਈ ਦੀ ਥਾਂ ਘਰਾਂ 'ਚ ਰਲ-ਮਿਲ ਕੇ ਮਠਿਆਈ ਬਣਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਸਜਾਵਟ ਲਈ ਕਰੋ

ਕੁਦਰਤੀ ਫੁੱਲਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ

ਸਾਨੂੰ ਆਪਣਾ ਘਰ ਸਜਾਉਣ ਲਈ ਬਨਾਵਟੀ ਫੁੱਲਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਕੁਦਰਤੀ ਫੁੱਲਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਰੰਗੋਲੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਹਮੇਸ਼ਾ ਜੈਵਿਕ ਰੰਗਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰੋ ਜਾਂ ਫਿਰ ਫੁੱਲਾਂ ਤੇ ਪੱਤਿਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਵੀ ਘਰ ਸਜਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਦੀਵਾਲੀ ਦੀ ਰਾਤ ਵਰਤੋਂ 'ਚ ਲਿਆਂਦੇ ਦੀਵਿਆਂ ਨੂੰ ਕੂੜੇ 'ਚ ਨਾ ਸੁੱਟੋ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਗਲੇ ਸਾਲ ਫਿਰ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਪੈਸੇ ਦੀ ਬੱਚਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਘਰ ਨੂੰ ਸਜਾਉਣ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀਆਂ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਅੱਜ-ਕੱਲ੍ਹ ਬਾਜ਼ਾਰ ਪਲਾਸਟਿਕ ਤੋਂ ਬਣੇ ਸਜਾਵਟੀ ਸਮਾਨ ਨਾਲ ਭਰੇ ਪਏ ਹਨ, ਜੋ ਦੀਵਾਲੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਧਰ-ਉਧਰ ਖਿੱਲਰਿਆ ਪਿਆ ਦਿਸਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਪਲਾਸਟਿਕ ਮਿੱਟੀ 'ਚ ਜਾ ਕੇ ਨਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਤੇ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਦੀ ਹੈ।

ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ

ਹਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਦੀ ਉਡੀਕ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਤਿਉਹਾਰ ਸੌਗਾਤਾਂ ਵਰਗੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਬਾਲ ਮਨ ਹਰ ਪਲ ਖ਼ੁਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਬਟੋਰਨਾ ਲੋਚਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੱਦ ਅੱਗੇ ਸਾਨੂੰ ਕਈ ਵਾਰ ਝੁਕਣਾ ਵੀ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੱਦ ਨੂੰ ਹੱਦ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਜਾਣ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਕਈ ਵਾਰ ਬੱਚੇ ਪਟਾਕਿਆਂ ਤੋਂ ਡਰ ਕੇ ਦੌੜਦੇ-ਭੱਜਦੇ ਅਕਸਰ ਗੰਭੀਰ ਹਾਦਸੇ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਨਾਲ ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਦਾ ਮਜ਼ਾ ਖ਼ਰਾਬ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਦੀਵਾਲੀ ਮੌਕੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਸਿਹਤ ਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣਾ ਬੇਹੱਦ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

ਬੱਚਿਓ !ਆਓ ਨਵੇਂ ਢੰਗ ਨਾਲ ਦੀਵਾਲੀ ਮਨਾਈਏ,
ਸਾਰੇ ਮਿਲ ਕੇ ਇਕ-ਇਕ ਰੁੱਖ ਲਗਾਈਏ।
ਰੁੱਖ ਲਗਾ ਕੇ ਜਗ ਦੀਆਂ ਅਸੀਸਾਂ ਝੋਲੀ ਪਾਈਏ,
ਆਓ ! ਨਵੇਂ ਢੰਗ ਨਾਲ ਦੀਵਾਲੀ ਮਨਾਈਏ।

ਦੀਵਾਲੀ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ

ਕੱਤਕ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਮੱਸਿਆ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਮਨਾਇਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਦੀਵਾਲੀ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ ਇਕ ਪਵਿੱਤਰ ਤਿਉਹਾਰ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸਾਂਝੀਵਾਲਤਾ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਵੀ ਦਿਹਾੜਾ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਇਸ ਤਿਉਹਾਰ ਨੂੰ ਹਿੰਦੂਆਂ, ਸਿੱਖਾਂ, ਨਿਪਾਲੀਆਂ, ਬੋਧੀਆਂ ਆਦਿ ਵੱਲੋਂ ਆਪੋ-ਆਪਣੇ ਢੰਗ ਅਤੇ ਰਵਾਇਤ ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਥੇ ਹੀ ਭਾਰਤ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਨਿਪਾਲ, ਸ੍ਰੀਲੰਕਾ, ਮੋਰੇਸ਼ੀਅਸ, ਸੁਰੀਨਾਮ, ਮੀਆਂਮਾਰ, ਮਲੇਸ਼ੀਆ, ਸਿੰਗਾਪੁਰ ਅਤੇ ਫ਼ਿਜ਼ੀ ਆਦਿ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਇਸ ਦਿਨ ਸਰਕਾਰੀ ਛੁੱਟੀ ਵੀ ਐਲਾਨੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਹਿੰਦੂ ਮੱਤ ਅਨੁਸਾਰ ਦੀਵਾਲੀ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਭਾਵ ਕੱਤਕ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਮੱਸਿਆ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਅਯੁੱਧਿਆ ਦੇ ਰਾਜਾ ਸ੍ਰੀ ਰਾਮ ਚੰਦਰ ਲੰਕਾ ਦੇ ਰਾਜਾ ਰਾਵਣ ਦੀ ਯੁੱਧ ਵਿਚ ਹੱਤਿਆ ਕਰਕੇ ਅਯੁੱਧਿਆ ਪਰਤੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਾਪਸ ਪਰਤਣ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਵਿਚ ਅਯੁੱਧਿਆ ਵਾਸੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਘਿਓ ਦੇ ਦੀਵੇ ਬਾਲ ਕੇ ਰੌਸ਼ਨੀ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਜੋ ਰਵਇਤ ਅੱਜ ਵੀ ਨਿਰਵਿਘਨ ਜਾਰੀ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸੇ ਦਿਨ ਭਗਵਾਨ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਨੇ ਅੱਤਿਆਚਾਰੀ ਰਾਜਾ ਨਰਕਾਸੁਰ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਕਰਕੇ ਉਸ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚੋਂ 16,000 ਕੰਨਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਮੁਕਤ ਕਰਵਾਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸੇ ਦਿਨ ਭਗਵਾਨ ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਨੇ ਭਗਤ ਪ੍ਰਹਿਲਾਦ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਚਮਤਕਾਰੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਰਸਿੰਘ ਰੂਪ ਧਾਰਨ ਕਰਕੇ ਦੈਂਤਰਾਜ ਹਰਨਾਕਸ਼ ਦਾ ਅੰਤ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਦੀਵਾਲੀ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਹੀ ਸਮੰਦਰ ਮੰਥਣ ਦੇ ਬਾਅਦ ਲਕਸ਼ਮੀ ਜੀ ਅਤੇ ਧਨਵੰਤਰੀ ਜੀ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਏ ਸਨ। ਜੈਨੀ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਮੱਤ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ 24ਵੇਂ ਤਿਰੰਥਕਾਰ ਮਹਾਂਵੀਰ ਸਵਾਮੀ ਜੀ ਨੂੰ 527 ਬੀ. ਸੀ. ਵਿਚ ਦੀਵਾਲੀ ਦੇ ਦਿਨ ਹੀ ਪਟਨਾ ਦੀ ਪਾਵਾਪੁਰੀ ਵਿਚ ਮੋਕਸ਼ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ। ਜੈਨ ਗ੍ਰੰਥਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਮਹਾਂਵੀਰ ਸਵਾਮੀ ਨੇ ਦੀਵਾਲੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲੀ ਰਾਤ ਨੂੰ ਅੱਧੀ ਰਾਤ ਸਮੇਂ ਆਪਣਾ ਆਖ਼ਰੀ ਉਪਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਆਖ਼ਰੀ ਉਪਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਉਤਰਾਧਿਆਨ ਸੂਤਰ ਨਾਂਅ ਨਾਲ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਇਸੇ ਦਿਨ ਮਹਾਤਮਾ ਗੌਤਮ ਬੁੱਧ ਦੇ ਅਨੁਆਈਆਂ ਨੇ 2500 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਗੌਤਮ ਬੁੱਧ ਦੇ ਸਵਾਗਤ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਵਿਚ ਦੀਪਮਾਲਾ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਸਮਰਾਟ ਵਿਕ੍ਰਮਾਦਿਤ ਦੀਵਾਲੀ ਦੇ ਦਿਨ ਹੀ ਰਾਜ ਤਖ਼ਤ 'ਤੇ ਬੈਠੇ ਸਨ। ਕੋਟਲਿਆ ਅਰਥ-ਸ਼ਾਸਤਰ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੱਤਕ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਮੱਸਿਆ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਮੰਦਰਾਂ ਅਤੇ ਘਾਟਾਂ (ਨਦੀ ਦੇ ਕਿਨਾਰਾ) 'ਤੇ ਘਿਓ ਦੇ ਦੀਵੇ ਜਗਾਏ ਜਾਂਦੇ ਸਨ। ਪੁਰਾਤੱਤਵ ਮਾਹਿਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ 500 ਈ: ਪੂ: ਮਹਿੰਜੋਦੜੋ ਸੱਭਿਅਤਾ ਦੇ ਮਿਲੇ ਅਵਸ਼ੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਅਜਿਹੀ ਮਿੱਟੀ ਦੀ ਮੂਰਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਸਦੀ ਵਿਚ ਵੀ ਦੀਵਾਲੀ ਮਨਾਈ ਜਾਂਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਦੀਪਮਾਲਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਮੁਗ਼ਲ ਸ਼ਾਸਕ ਬਾਬਰ ਦੀਵਾਲੀ ਦੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ

ਸ਼ਾਹੀ ਗ਼ੁਲਾਮੀ ਤੋਂ ਨਿਜਾਕਤ ਪਾਉਣ ਲਈ ਅੱਜ ਫਿਰ ਲੋੜ ਹੈ ਗੁਰੂ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ

ਬੰਦੀ ਛੋੜ ਦਿਵਸ ਹਰ ਸਾਲ ਉਸੇ ਦਿਨ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਵਿੱਚ ਦੀਵਾਲੀ ਵੀ ਮਨਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀਆਂ ਕਈ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੀਵਾਲੀ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕਰਕੇ ਇਹ ਦਿਨ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਲਈ ਖ਼ਾਸ ਅਹਿਮੀਅਤ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਦੀਵਾਲੀ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ ਭਾਵੇਂ ਪੁਰਾਤਨ ਸਮਿਆਂ ਤੋਂ ਸਮੁੱਚੇ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਸਜ-ਧਜ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਸਿੱਖ ਧਰਮ 'ਚ ਇਸ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸਕ ਤੇ ਵਿਲੱਖਣ ਪਿਛੋਕੜ ਹੈ। ਮੁੱਖ ਰੂਪ ਵਿਚ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਨਾਲ ਇਸ ਤਿਉਹਾਰ ਦਾ ਸੰਬੰਧ ਉਸ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਐ,ਜਦੋਂ ਮੀਰੀ-ਪੀਰੀ ਦੇ ਮਾਲਕ ਛੇਵੇਂ ਪਾਤਿਸ਼ਾਹ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਗਵਾਲੀਅਰ ਦੇ ਕਿਲ੍ਹੇ ਵਿਚੋਂ 52 ਰਾਜਿਆਂ ਸਮੇਤ ਰਿਹਾਅ ਹੋ ਕੇ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਪਹੁੰਚੇ।

ਇਸ ਪਿਛੋਂ ਇਤਿਹਾਸ ਤੇ ਨਜਰ ਮਾਰੀਏ ਤਾਂ, ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਦੂਰ-ਦੂਰ ਤੱਕ ਸਾਮਰਾਜ ਨੂੰ ਫੈਲਾਉਣ ਅਤੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਮੁਗਲ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਜਹਾਂਗੀਰ ਨੇ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਮੱਧ ਭਾਰਤ, ਸਗੋਂ ਹਿਮਾਲੀਅਨ ਖੇਤਰ ਦੇ ਵੀ ਕਈ ਹਿੰਦੂ ਛੋਟੇ ਸ਼ਾਸਕਾਂ ਨੂੰ ਬੰਦੀ ਬਣਾ ਲਿਆ ਅਤੇ ਗਵਾਲੀਅਰ ਦੇ ਕਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਉਮਰ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ। ਉਹ ਰੋ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਗ਼ੁਲਾਮੀ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਲਈ ਸਰਬ ਸ਼ਕਤੀਮਾਨ ਪ੍ਰਭੂ ਅੱਗੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਅਸੀਸਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਅਰਦਾਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰਕੇ ਗੁਰੂ ਹਰਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਇਹਨਾਂ ਮਿੰਨੀ ਸ਼ਾਸਕਾਂ ਨੂੰ ਗਵਾਲੀਅਰ ਦੇ ਕਿਲ੍ਹੇ ਤੋਂ ਛੁਡਵਾਉਣ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਦਿੱਲੀ ਚਲੇ ਗਏ।

ਮੁਗਲ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਹਰਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਬਹਾਦਰੀ ਅਤੇ ਵਧਦੀ ਫੌਜੀ ਸ਼ਕਤੀ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਲੱਗਦਿਆਂ ਹੀ ਡਰ ਵਧ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਹ ਚਲਾਕ ਨਿਮਰਤਾ ਨਾਲ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗਵਾਲੀਅਰ ਦੇ ਕਿਲੇ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ। ਜਹਾਂਗੀਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਚਲਾਕ ਦਰਬਾਰੀਆਂ ਦੀ ਸਲਾਹ ਨਾਲ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕਿਲ੍ਹੇ ਵਿਚ ਕੈਦ ਕਰ ਲਿਆ।

ਗੁਰੂ ਹਰਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਹਾਂਗੀਰ ਨੂੰ ਨੀਂਦ ਨਹੀਂ ਸੀ ਆ ਰਹੀ। ਉਹ ਗੰਭੀਰ ਰੂਪ ਵਿਚ ਬਿਮਾਰ ਹੋ ਗਿਆ। ਉਸ ਦੀ ਪਤਨੀ ਨੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਮਹਾਨ ਸ਼ਰਧਾਲੂ ਮੁਸਲਮਾਨ ਸੰਤ ਮੀਆਂ ਮੀਰ ਨੂੰ ਸਾਰੀ ਕਹਾਣੀ ਸੁਣਾਈ। ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਪਤੀ ਨੇ ਗਵਾਲੀਅਰ ਦੇ ਕਿਲ੍ਹੇ ਵਿਚ ਬ੍ਰਹਮ ਗੁਰੂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰਕੇ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਪਾਪ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਜਹਾਂਗੀਰ ਦੀ ਜਾਨ ਬਚਾਉਣ ਦਾ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਤਰੀਕਾ ਸੀ ਕਿ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੂੰ ਸਤਿਕਾਰ ਸਹਿਤ ਰਿਹਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਜਹਾਂਗੀਰ ਨੇ ਗੁਰੂ ਹਰਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਤੁਰੰਤ ਰਿਹਾਈ ਦੇ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਇਹ ਬੇਨਤੀ ਠੁਕਰਾ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਸਾਰੇ ਕੈਦੀ ਰਾਜੇ ਰਿਹਾਅ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦੇ, ਉਹ ਗਵਾਲੀਅਰ ਦਾ ਕਿਲਾ ਨਹੀਂ ਛੱਡਣਗੇ। ਜਹਾਂਗੀਰ ਨੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਿੰਨੇ ਵੀ ਕੈਦੀ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਗਾਊਨ ਨੂੰ ਫੜ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਿਹਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਫਿਰ ਆਪਣੇ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਨੂੰ ਬਵੰਜਾ ਲੜੀਆਂ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਚੌਲਾਂ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਹਰ ਮੋਹਤਬਰ ਸ਼ਾਸਕ ਨੇ ਚੋਲੇ ਦੀ ਇੱਕ- ਇਕ ਲੜੀ ਫੜੀ ਅਤੇ ਕਿਲ੍ਹੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲ ਆਏ।

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਬੰਦੀਆਂ ਨੂੰ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚੋਂ ਰਿਹਾਅ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਗੁਰੂ ਹਰਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਗੁਣ ਗਾਏ ਗਏ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 'ਦਾਤਾ ਬੰਦੀ ਛੋੜ' ਕਿਹਾ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਨੇ ਸ਼ਾਹੀ ਗ਼ੁਲਾਮਾਂ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ।

ਇਹ ਉਹ ਸਮਾਂ ਦੀਵਾਲੀ ਦਾ ਸਮਾਂ ਸੀ ਜਦ ਗੁਰੂ ਹਰਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਪਹੁੰਚੇ, ਜਦੋਂ ਸਾਰੇ ਸਿੱਖ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ ਆਪਣੇ ਰੱਬੀ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਆਤਮਿਕ ਅਨੰਦ ਵਿੱਚ, ਗਲੀਆਂ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਦੀਵਿਆਂ ਨਾਲ ਜਗਾਉਣ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਬੰਦੀ ਛੋੜ ਦਿਵਸ ਹਰ ਸਾਲ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੁਆਰਾ ਉਸੇ ਦਿਨ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇਸ ਦਿਨ ਹੋਰਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦੀਵਾਲੀ ਮਨਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸਿਰਜਨਾ ਕੀਤੀ, ਜਿਥੇ ਦੀਵਾਨ ਸਜਦੇ ਅਤੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਕੀਰਤਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਬੀਰ-ਰਸੀ ਵਾਰਾਂ ਵੀ ਗਾਈਆਂ ਜਾਣ ਲੱਗੀਆਂ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸ਼ਨਾਂ ਲਈ ਆਉਂਦੇ ਸਮੇਂ ਚੰਗੀ ਨਸਲ ਦੇ ਘੋੜੇ ਅਤੇ ਸ਼ਸਤਰ ਲਿਆਉਣ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਅਣਖੀਲੇ ਗੱਭਰੂਆਂ ਦੀ ਫੌਜ ਤਿਆਰ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜੰਗੀ ਸਿੱਖਿਆਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣ ਲੱਗੀ।

ਛੇਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਨੂੰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਗਵਾਲੀਅਰ ਦੇ ਕਿਲ੍ਹੇ ਵਿਚ ਕੈਦ ਕੀਤਾ ਤੇ ਫਿਰ ਰਿਹਾਅ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਬਿਨਾਂ ਬੰਦੀ-ਛੋੜ ਦਿਵਸ ਦੀ ਅਹਿਮੀਅਤ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ ਔਖਾ ਹੈ। ਬਾਣੀ ਦੇ ਬੋਹਿਥ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸਿਰਜਣਹਾਰ ਪੰਜਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ ਬੇਮਿਸਾਲ ਤੇ ਸ਼ਾਂਤਮਈ ਸ਼ਹਾਦਤ ਨੇ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਇਕ ਕ੍ਰਾਂਤੀਕਾਰੀ ਮੋੜ ਲੈ ਆਂਦਾ। ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੀ ਅਦੁੱਤੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਗੱਲ ਸਪਸ਼ਟ ਹੋ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਜ਼ਾਲਮਾਂ ਦੇ ਜ਼ੁਲਮ ਨੂੰ ਠੱਲ ਪਾਉਣ ਲਈ ਹਥਿਆਰ ਚੁੱਕਣੇ ਹੀ ਪੈਣਗੇ। ਇਸ ਲਈ ਛੇਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੇ ਗੁਰ-ਗੱਦੀ ਦੀ ਪਰੰਪਰਾਗਤ ਰਸਮ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਦੀ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਬਦਲਦਿਆਂ ਗੁਰਿਆਈ ਧਾਰਨ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਮੀਰੀ ਤੇ ਪੀਰੀ ਦੀਆਂ ਦੋ ਤਲਵਾਰਾਂ ਪਹਿਨੀਆਂ।

ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸਿਰਜਨਾ ਕੀਤੀ, ਜਿਥੇ ਦੀਵਾਨ ਸਜਦੇ ਅਤੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਕੀਰਤਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਬੀਰ-ਰਸੀ ਵਾਰਾਂ ਵੀ ਗਾਈਆਂ ਜਾਣ ਲੱਗੀਆਂ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸ਼ਨਾਂ ਲਈ ਆਉਂਦੇ ਸਮੇਂ ਚੰਗੀ ਨਸਲ ਦੇ ਘੋੜੇ ਅਤੇ ਸ਼ਸਤਰ ਲਿਆਉਣ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਅਣਖੀਲੇ ਗੱਭਰੂਆਂ ਦੀ ਫੌਜ ਤਿਆਰ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜੰਗੀ ਸਿੱਖਿਆਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣ ਲੱਗੀ। ਗੁਰੂ-ਘਰ ਦੇ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਨੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਵਿਰੁੱਧ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਜਹਾਂਗੀਰ ਦੇ ਕੰਨ ਭਰਨੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੇ, ਜਿਸ ਦੇ ਫ਼ਲਸਰੂਪ ਛੇਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਬਗਾਵਤ ਦੇ ਝੂਠੇ ਦੋਸ਼ ਵਿਚ ਗਵਾਲੀਅਰ ਦੇ ਕਿਲ੍ਹੇ ਵਿਚ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਕੋਈ ਸਾਧਾਰਨ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਲਈ ਇਹ ਖਬਰ ਬੜੀ ਹਿਰਦੇ ਵੇਦਕ ਸੀ। ਪਰ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਪਹੁੰਚਣ ਨਾਲ ਗਵਾਲੀਅਰ ਦੇ ਕਿਲ੍ਹੇ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਹੀ ਬਦਲ ਗਿਆ ਜਿਥੇ ਦੋਵੇਂ ਵੇਲੇ ਕੀਰਤਨ ਅਤੇ ਸਤਿਸੰਗ ਹੋਣ ਲੱਗਾ ਅਤੇ ਕਾਲ-ਕੋਠੜੀਆਂ ਵਿਚੋਂ ਪ੍ਰਭੂ-ਸਿਮਰਨ ਦੀਆਂ ਮਿੱਠੀਆਂ ਧੁਨਾਂ ਉੱਠਣ ਲੱਗੀਆਂ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸੰਗਤ ਅਤੇ ਉਪਦੇਸ਼ਾਂ ਨੇ ਸਭ ਬੰਦੀਆਂ ਨੂੰ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਵਿਚ ਲੈ ਆਂਦਾ। ਦੂਸਰੇ ਪਾਸੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਲੰਬੀ ਹੋ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਸਿੱਖਾਂ ਵਿਚ ਬੇਚੈਨੀ ਵਧਣ ਲੱਗੀ।

ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਜੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ 'ਚ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਦਾ ਇਕ ਜਥਾ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਅਰਦਾਸ ਕਰਕੇ ਗਵਾਲੀਅਰ ਲਈ ਰਵਾਨਾ ਹੋਇਆ। ਜਿਥੋਂ-ਜਿਥੋਂ ਇਹ ਜਥਾ ਕੀਰਤਨ ਕਰਦਾ ਹੋਇਆ ਗੁਜ਼ਰਦਾ, ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਇਸ ਦਾ ਭਾਰੀ ਸਵਾਗਤ ਕਰਦੀਆਂ। ਜਦੋਂ ਇਹ ਜਥਾ ਗਵਾਲੀਅਰ ਦੇ ਕਿਲ੍ਹੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਤਾਂ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਜਾਂ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜ਼ਾਜ਼ਤ ਨਾ ਮਿਲ ਸਕੀ। ਪਰ ਇਹ ਜਥਾ ਕੀਰਤਨ ਕਰਦਿਆਂ, ਗਵਾਲੀਅਰ ਦੇ ਕਿਲ੍ਹੇ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਕਰਮਾ ਕਰਕੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਸਤਿਕਾਰ ਭੇਂਟ ਕਰ ਵਾਪਸ ਮੁੜ ਆਇਆ। ਮੁਸਲਿਮ ਸੂਫੀ ਸੰਤ ਸਾਈਂ ਮੀਆਂ ਮੀਰ ਜੀ ਵੱਲੋਂ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਜਹਾਂਗੀਰ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਸਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਉਸ ਨੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਰਿਹਾਅ ਕਰਨ ਦਾ ਫੁਰਮਾਨ ਜਾਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਪ੍ਰੰਤੂ ਗੁਰੂ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਇਕੱਲਿਆਂ ਕਿਲ੍ਹੇ ਵਿਚੋਂ ਰਿਹਾਅ ਹੋਣਾ ਸਵੀਕਾਰ ਨਾ ਕੀਤਾ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਰਹਿਮਤ ਸਦਕਾ ਕਿਲ੍ਹੇ ਵਿਚ ਨਜ਼ਰਬੰਦ 52 ਰਾਜਪੂਤ ਰਾਜਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਬੰਦੀਖਾਨੇ ਤੋਂ ਮੁਕਤੀ ਮਿਲੀ। ਇਸ ਦਿਨ ਤੋਂ ਛੇਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ 'ਬੰਦੀ-ਛੋੜ' ਦਾਤਾ ਦੇ ਨਾਮ ਨਾਲ ਵੀ ਜਾਣਿਆ ਜਾਣ ਲੱਗਾ। ਰਿਹਾਈ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਭਾਰੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਜਿਸ ਦਿਨ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਨਾਲ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਖੇ ਪੁੱਜੇ ਤਾਂ ਉਸ ਦਿਨ ਦੀਵਾਲੀ ਦਾ ਦਿਨ ਸੀ। ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਨੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸਾਹਿਬ ਪੁੱਜਣ 'ਤੇ ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਦੇਸੀ ਘਿਉ ਦੇ ਦੀਵੇ ਜਗਾਏ ਅਤੇ ਅਥਾਹ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਮਨਾਈਆਂ। ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਵੀ ਖੁਸ਼ੀ ਵਿਚ ਦੀਪਮਾਲਾ ਕੀਤੀ ਗਈ।ਜੋ ਅੱਜ ਵੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤੇ ਜਿਸ ਦੀ ਚਮਕ ਨੂੰ ਸੰਗਤਾਂ ਦੇਸਾਂ ਪ੍ਰਦੇਸਾਂ ਤੋਂ ਦੇਖਣ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਸਾਇਦ ਇਸੇ ਲਈ ਤੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਦਾਲ ਰੋਟੀ ਘਰ ਦੀ ਦੀਵਾਲੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੀ। ਇਸ ਦਿਨ ਤੋਂ ਸਿੱਖਾਂ ਵਾਸਤੇ ਦੀਵਾਲੀ ਇਕ ਪਵਿੱਤਰ ਦਿਹਾੜਾ ਬਣ ਗਿਆ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਜਗਤ ਹਰ ਸਾਲ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਖੇ ਇਕੱਤਰ ਹੋ ਕੇ ਬੰਦੀ-ਛੋੜ ਦਿਹਾੜਾ ਮਨਾਉਣ ਲੱਗ ਪਏ। ਸਾਹੀ ਗ਼ੁਲਾਮੀ ਤੋਂ ਨਿਜਾਕਤ ਪਾਉਣ ਲਈ ਅੱਜ ਫਿਰ ਲੋੜ ਹੈ ਗੁਰੂ ਹਰਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ।

ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਫਲੋਰਾ

ਪ੍ਰੀਤ ਫੁਲਵਾੜੀ

ਇਸ ਵਾਰ ਦੀਵਾਲੀ

ਦੀਵਾਲੀ 'ਤੇ ਘਰਾਂ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਿਲਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸਾਫ਼ ਕਰ ਲਈਏ,
ਕਿਸੇ ਤੋਂ ਮੰਗ ਲਈਏ ਮਾਫ਼ੀ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਖੁਦ ਮਾਫ਼ ਕਰ ਦੇਈਏ,
ਦਿਲਾਂ 'ਚ ਪਿਆਰ ਬੋਲਾਂ 'ਚ ਨਿਮਰਤਾ ਨੂੰ ਵਧਾਈਏ,
ਇਸ ਵਾਰ ਦੀਵਾਲੀ ਨਵੇਂ ਅੰਦਾਜ ਨਾਲ ਮਨਾਈਏ।

ਜੇ ਚਲਦੇ ਜਮੀਨੀ ਨੇ ਵਿਵਾਦ ਰੌਲਾ ਬਹਿ ਕੇ ਨੰਬੇੜ ਲਓ,
ਖੋਲੋ ਪਿਆਰ ਲਈ ਬੂਹੇ ਨਫ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਲਈ ਭੇੜ ਲਓ,
ਸਭ ਗਿਲੇ-ਸ਼ਿਕਵੇ ਮਿਟਾ ਕੇ ਸਭ ਨੂੰ ਮਨੋਂ ਅਪਣਾਈਏ,
ਇਸ ਵਾਰ ਦੀਵਾਲੀ ਨਵੇਂ ਅੰਦਾਜ ਨਾਲ ਮਨਾਈਏ।

ਧੀਆਂ-ਪੁੱਤਾਂ,ਮਾਪਿਆਂ ਅੱਗੇ ਜੋ ਪੀਵੇ ਕਾਹਦਾ ਉਹ ਬੰਦਾ,
ਬਹੁਤੇ ਘਰਾਂ 'ਚ ਕਲੇਸ਼ ਦਾ ਤਾਂ ਇਹੀ ਕਾਰਨ ਹੁੰਦਾ,
ਮਾਰੂ, ਅੱਜ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਪੀਣੀ ਸੌਂਹ ਇਹ ਪਾਈਏ,
ਇਸ ਵਾਰ ਦੀਵਾਲੀ ਨਵੇਂ ਅੰਦਾਜ ਨਾਲ ਮਨਾਈਏ।

ਮਾਪੇ ਤਾਂ ਅੱਡ ਹੋ ਜਾਣ ਬੱਚੇ ਵਿਚ ਵਿਚਾਲੇ ਰਹਿਣ ਪਿਸਦੇ,
ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤਲਾਕਾਂ ਦੇ ਜਵਾਕਾਂ 'ਤੇ ਪੈਂਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਦਿਸਦੇ,
ਪਿਛਲੇ ਝਗੜਿਆਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਇੱਕ ਹੋ ਜਾਈਏ,
ਇਸ ਵਾਰ ਦੀਵਾਲੀ ਨਵੇਂ ਅੰਦਾਜ ਨਾਲ ਮਨਾਈਏ।

ਇਨਸਾਨੀਅਤ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਧਰਮਾਂ ਦੇ ਦਰਜੇ,
ਉਹ ਇਨਸਾਨ ਨਹੀਂ ਜਿਹੜੇ ਘਾਣ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦਾ ਕਰਦੇ,
ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਧਰਮ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਉੱਠ ਤਿਓਹਾਰਾਂ ਨੂੰ ਖਾਸ ਬਣਾਈਏ,
ਇਸ ਵਾਰ ਦੀਵਾਲੀ ਨਵੇਂ ਅੰਦਾਜ ਨਾਲ ਮਨਾਈਏ।

ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਘੁੰਨਸ
ਮੋ 97795-20194

.ਗ਼ਜ਼ਲ

ਸੂਲਾਂ ਉੱਤੇ ਜਿਹੜੇ ਪੈਰ ਟਿਕਾਵਣਗੇ,
ਉਹ ਬੰਦੇ ਹੀ ਸਾਡਾ ਸਾਥ ਨਿਭਾਵਣਗੇ।
ਉਹਨਾਂ ਖ਼ੁਦ ਵੀ ਸੜ ਕੇ ਸੁਆਹ ਹੋ ਜਾਣਾ ਹੈ,
ਜਿਹੜੇ ਨਫ਼ਰਤ ਦੀ ਅਗਨੀ ਫੈਲਾਵਣਗੇ।
ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕਿਧਰੇ ਵੀ ਢੋਈ ਨ੍ਹੀ ਮਿਲਣੀ,
ਜਿਹੜੇ ਬੰਦੇ ਹੱਕ ਪਰਾਇਆ ਖਾਵਣਗੇ।
ਰੱਜੇ ਤਾਂ ਸੁੱਖ ਦੀ ਨੀਂਦੇ ਸੌਂ ਜਾਵਣਗੇ,
ਪਰ ਭੁੱਖੇ ਰੋਟੀ ਖਾਤਰ ਕੁਰਲਾਵਣਗੇ।
ਲੋਕ ਖ਼ੁਦਾ ਵਾਂਗਰ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪੂਜਣਗੇ,
ਜਿਹੜੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਰਾਹ ਨੂੰ ਰੁਸ਼ਨਾਵਣਗੇ।
ਆਪਣਾ ਵਤਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਾਨੋਂ ਪਿਆਰਾ ਹੈ,
ਉਹ ਇਸ ਦੀ ਖਾਤਰ ਫਾਂਸੀ ਚੜ੍ਹ ਜਾਵਣਗੇ।
ਉੱਥੇ, ਉੱਥੇ ਚਾਨਣ ਹੁੰਦਾ ਜਾਵੇਗਾ,
ਜਿੱਥੇ, ਜਿੱਥੇ ਚੰਗੇ ਬੰਦੇ ਜਾਵਣਗੇ।
ਉਹ ਜੁੱਗ ਆਖਰ ਆ ਕੇ ਰਹਿਣਾ ਹੈ 'ਮਾਨਾ',
ਜਦ ਭੁੱਖੇ ਵੀ ਰੱਜ ਕੇ ਰੋਟੀ ਖਾਵਣਗੇ।

ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਾਨ
ਸਲੋਹ ਰੋਡ ਨਵਾਂ ਸ਼ਹਿਰ-9915803554

ਦਿਵਾਲੀ

ਅੱਜ ਦਿਵਾਲੀ ਆਈ ਹੈ
ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਢੇਰ ਲਿਆਈ ਹੈ
ਸਾਰੇ ਪਾਸੇ ਖੂਬ ਸਫਾਈ ਹੈ
ਅੱਜ ਦਿਵਾਲੀ ਆਈ ਹੈ
ਸੋਹਣੇ ਸੋਹਣੇ ਕੱਪੜੇ ਪਾਵਾਂਗੇ
ਰਲ ਦੀਵੇ ਖੂਬ ਜਗਾਵਾਂਗੇ
ਵੱਖਰੀ ਵੱਖਰੀ ਖੂਬ ਮਠਿਆਈ ਹੈ
ਅੱਜ ਦਿਵਾਲੀ ਆਈ ਹੈ
ਪਟਾਕੇ ਬਿਲਕੁੱਲ ਨਾ ਮਚਾਵਾਂਗੇ
ਹਵਾ ਨੂੰ ਦੂਸ਼ਿਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਚਾਵਾਂਗੇ
ਘਰ ਵੀ ਖੂਬ ਰੁਸਨਾਇਆ ਹੈ
ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਚਾਨਣ ਚੜ ਆਇਆ ਹੈ
ਨੂਰ ਅਵਲੀਨ ਨੇ ਹੱਟ ਜਗਾਈ
ਸਾਡੇ ਵੱਲੋਂ ਦਿਵਾਲੀ ਦੀ ਵਧਾਈ

ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਜਖਵਾਲੀ(ਫਤਹਿਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ)
ਮੋਬਾਇਲ:-98550 36444

ਹਾਉਮੈਂ

ਹੱਸ ਕੱਟ ਯਾਰਾਂ ਦਿਨ ਜਿੰਦਗੀ ਦੇ ਚਾਰ
ਪਤਾ ਨੀ ਜਾਣਾ ਕਦ ਭੌਰ ਡਾਰੀ ਮਾਰ
ਫੇਰ ਜੱਗ ਤੇ ਨੀਂ ਆਉਣਾ ਸੋਚ ਵਿਚਾਰ
ਹਉਮੈਂ ਈਰਖਾ ਤੇ ਗੁੱਸਾ ਮਨ ਚੋਂ ਨਿਕਾਰ।
ਮਾਇਆ ਨਾਲ ਨਾ ਜਾਣੀ ਖਸਮਾਂ ਨੂੰ ਖਾਣੀ
ਖਾਲੀ ਆਏ ਖਾਲੀ ਜਾਣਾ ਗੀਤ ਹੈ ਪੁਰਾਣੀ
ਏਥੇ ਹੀ ਰਹਿ ਜਾਣਾ ਦੇਣਾ ਲੈਣਾ ਉਧਾਰ
ਹਉਮੈਂ ਈਰਖਾ ਤੇ ਗੁੱਸਾ ਮਨ ਚੋਂ ਨਿਕਾਰ।
ਮੇਹਨਤ ਨਾਲ ਕਰ ਬੰਦਿਆਂ ਕਮਾਈ
ਧੰਦੇ ਦੋ ਨੰਬਰ ਦੇ ਛੱਡ ਵਹਿਮ ਮਨੋਂ ਕੱਢ
ਮਾਰੀ ਜਾਵੇ ਜੀਵ ਜੰਤੂ ਨਾਲ ਹਥਿਆਰ
ਹਉਮੈਂ ਈਰਖਾ ਤੇ ਗੁੱਸਾ ਮਨ ਚੋਂ ਨਿਕਾਰ।
ਧਰਮਾਂ ਜਾਤਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਤੇ ਲੜਾਈ ਛੱਡਦੇ
ਇਹ ਕੂੜ ਪਸਾਰੇ ਵਾਲਾ ਜੂੜ ਵੱਡਦੇ
ਸੁਖਚੈਨ,ਮੌਤ ਰਕਾਨ ਅੱਗੇ ਜਾਣਾ ਹਾਰ
ਹਉਮੈਂ ਈਰਖਾ ਤੇ ਗੁੱਸਾ ਮਨ ਚੋਂ ਨਿਕਾਰ।

ਸੁਖਚੈਨ ਸਿੰਘ, ਠੱਠੀ ਭਾਈ,
00971527632924

ਦੀਵਾਲੀ

ਚਾਅ, ਰੀਝਾਂ ਤੇ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਵੰਡਦੀ ਆਉਂਦੀ ਏ ਦੀਵਾਲੀ।
ਸ਼ਾਲਾ ਸਭ ਲਈ ਖੈਰਾਂ ਮੰਗੀਏ ਬਣ ਕੇ ਆਪ ਸਵਾਲੀ।
ਕੜਵਾਹਟਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਪਾਈਏ ਸਾਂਝਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਬਾਤ,
ਬੇਸ਼ਕੀਮਤੀ ਇਹ ਮੌਕੇ ਕਿਤੇ ਲੰਘ ਨਾ ਜਾਵਣ ਖਾਲੀ।

ਡਾ. ਆਤਮਾ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ
9878883680

.ਗ਼ਜ਼ਲ

ਮਹਿਲਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੀਂ ਚੰਗੀ ਹੈ ਅਪਣੀਂ ਚਾਰ ਦਿਵਾਰੀ।
ਲੂਣੀਂ ਮਿੱਸੀ ਰੋਟੀ ਦੇ ਨਾਲ ਛੋਟੀ ਜਿਹੀ ਇਕ ਯਾਰੀ।
ਪੈਸੇ ਦੇ ਨਾਲ, ਆਕੜ ਦੇ ਨਾਲ, ਸ਼ੁਹਰਤ ਨਾਲ ਨਈਂ ਮਿਲਦੀ,
ਭੈਣ ਭਰਾਵਾਂ, ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ, ਯਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸਰਦਾਰੀ।
ਇਤਿਹਾਸ ਗਵਾਹ ਹੈ ਮੱਧ ਵਰਗ 'ਚੋਂ ਉਠਦੀ ਇੱਕ ਕਰਾਂਤੀ,
ਅਕਸਰ ਸੁੱਕੇ ਹੋਏ ਘਾਹ 'ਚੋਂ ਉਠਦੀ ਹੈ ਚਿੰਗਾਰੀ।
ਸੂਰਜ ਵਰਗੀ ਲੋਅ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਘਰ ਦੇ ਵਿਹੜੇ ਅੰਦਰ,
ਸਵਰਗ ਦੀ ਅਸਲੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਹੈ ਬੱਚੇ ਦੀ ਕਿਲਕਾਰੀ।
ਜੇ ਕਰਤੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਚੰਗੀ ਸਭ ਕੁਝ ਮਿੱਟੀ ਵਰਗਾ,
ਸੂਰਤ ਸੀਰਤ ਬੇਸ਼ਕ ਹੋਵੇ ਪਿਆਰੀ ਤੋਂ ਵੀਂ ਪਿਆਰੀ।
ਰੰਗਾਂ ਦੀ ਤਰਤੀਬ ਅਤੇ ਤਰਕੀਬ 'ਚੋਂ ਧੋਖਾ ਦੇਵੇ,
ਨੀਅਤ ਮਾੜੀ ਦੇ ਵਿਚ ਆਕੇ ਜੇ ਚਾਹਵੇ ਲੱਲਾਰੀ।
ਬਾਅਦ 'ਚ ਉਸ ਦੀ ਸਾਰੀ ਹਸਤੀ ਪਾਣੀ-ਪਾਣੀ ਕੀਤੀ,
ਤੜਕ ਸਵੇਰੇ ਨੇ ਤਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸ਼ਬਨਮ ਖ਼ੂਬ ਸ਼ਿੰਗਾਰੀ।
ਗੰਦਾ ਬੰਦਾ ਜਦ ਵੀ ਬੋਲੇ ਇੱਕ ਖਿਲਾਰਾ ਪਾਵੇ,
ਚਾਰ-ਚੁਫੇਰੇ ਨੇਗ੍ਹੀ ਨੇ ਹੈ ਜਿੱਦਾਂ ਰੇਤ ਖਿਲਾਰੀ।
ਇੱਕ ਥਕੇਵਾਂ ਲਹਿ ਕੇ ਸਾਰਾ ਗਲ੍ਹਵਕੜੀ ਵਿਚ ਆਇਆ,
ਥੱਕੇ ਹਾਰੇ ਦਾਦੇ ਦੀ ਜਦ ਪੋਤੇ ਪੱਗ ਉਤਾਰੀ,
ਮੂੰਹ ਵਿਚ ਜੀਭਾਂ ਪਾ ਕੇ ਰੱਖੀਏ ਨਿਭਦੀ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰੀ,
ਮੋਹ ਨਾ ਜਾਣਨ, ਤੇਹ ਨਾ ਜਾਣਨ ਮੰਡੀ ਵਿਚ ਵਿਉਪਾਰੀ।
ਸਰਲ ਅਤੇ ਸਾਧਾਰਣਤਾ ਦੀ ਪਧਰੀ ਧਰਤੀ ਉਤੇ,
ਬਾਲਮ ਤੇਰੀਆਂ ਗ਼ਜ਼ਲਾਂ ਅੰਦਰ ਬਿੰਬਾਂ ਦੀ ਸਰਦਾਰੀ।

ਬਲਵਿੰਦਰ ਬਾਲਮ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ
ਉਂਕਾਰ ਨਗਰ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਪੰਜਾਬ
ਮੋ. 98156-25409

ਸਿਆਣਾਂ ਖੋਤਾ

ਇੱਕ ਖੋਤਾ ਸੀ ਰਾਮੂ ਕੋਲ,
ਬੱਚਿਓ, ਗੱਲ ਸੁਣਿਓ ਕੰਨ ਖੋਲ੍ਹ।
ਰਾਮੂ ਸੀ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਕਰਦਾ,
ਰਾਤ ਪਈ ਤੋਂ ਘਰ ਸੀ ਵੜਦਾ।
ਸਰੀਰ ਪੱਖੋਂ ਸੀ ਉਹ ਮਾੜਾ,
ਖੋਤੇ ਉੱਤੇ ਢੋਹਦਾਂ ਭਾੜਾ।
ਚੰਗਾ ਸਮਾਂ ਸੀ ਉਹ ਬਿਤਾਉਦਾ,
ਨਸ਼ੇ ਨੂੰ ਕਦੇ ਹੱਥ ਨਾ ਲਾਉਂਦਾ।
ਖੋਤਾ ਵੀ ਸੀ ਪੂਰਾ ਸਮਝਦਾਰ,
ਸੀ ਰਾਮੂ ਦਾ ਉਹ ਵਫ਼ਾਦਾਰ।
ਇੱਕ ਚੋਰ ਰਾਮੂ ਘਰ ਆਇਆਂ,
ਖੋਤੇ ਗੱਲ ਨੂੰ ਸਮਝ ਚ ਪਾਇਆ।
ਉਹ ਜ਼ੋਰ ਜ਼ੋਰ ਦੀ ਹੀਂਗਣ ਲੱਗਾ,
ਜਿਉਂ ਢੋਲ ਤੇ ਵੱਜਦਾ ਡੱਗਾ।
ਆਖਰ ਚੋਰ ਨੂੰ ਭੱਜਣਾ ਪੈ ਗਿਆ,
ਸਾਰਾ ਸਮਾਨ ਉੱਥੇ ਰਹਿ ਗਿਆ।
ਖੋਤੇ ਨੂੰ ਸਭ ਬੁੱਧੂ ਕਹਿੰਦੇ,
ਮੂਰਖ ਦਾ ਨਾਂ ਖੋਤਾ ਲੈਂਦੇ।
ਬੱਚਿਓ, ਵੇਖੋ ਖੋਤੇ ਦੀ ਵਫ਼ਾਦਾਰੀ,
ਪੱਤੋ, ਕਮਾਈ ਬਚ ਗਈ ਰਾਮੂ ਦੀ ਸਾਰੀ।

ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਪੱਤੋ ਪਿੰਡ ਪੱਤੋ
ਹੀਰਾ ਸਿੰਘ ਮੋਗਾ 94658-21417

ਦੀਵਾਲੀ ਆਈ

ਯਾਰਾਂ ਵੇ, ਦੀਵਾਲੀ ਆਈ,
ਪਰ ਦਿਲ ਵਿੱਚ ਉਦਾਸੀ ਛਾਈ।
ਤੇਰੀ ਯਾਦ ਦੇ ਦੀਵੇ ਜਗਾਏ,
ਅੱਖੀਆਂ ਨੇ ਹੰਝੂ ਵਹਾਏ ।
ਸੁੰਨੀਆਂ ਪਈਆਂ ਨੇ ਘਰ ਦੀਆਂ ਗਲੀਆਂ,
ਤੇਰੀ ਉਡੀਕ 'ਚ ਰਾਤਾਂ ਨੇ ਢਲੀਆਂ।
ਮੋਮਬੱਤੀਆਂ ਦੀ ਲੋਅ ਵੀ ਕੰਬਦੀ ,
ਮੇਰੀ ਰੂਹ ਤੇਰੇ ਬਿਨ ਹੈ ਥੰਮਦੀ ।
ਤੂੰ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਦੀਵਾਲੀ ਵੀ ਫਿੱਕੀ ,
ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਦੀ ਡੋਰ ਬੜੀ ਹੀ ਡਿੱਗੀ ।
ਬਿਹੋਂ ਦੀਆਂ ਪੂਣੀਆਂ ਮੈਂ ਕੱਤਦੀ ਰਹੀ,
ਤੇਰੇ ਹੀ ਖਿਆਲਾਂ 'ਚ ਨਿੱਤਦੀ ਰਹੀ।
ਬਨੇਰਿਆਂ 'ਤੇ ਦੀਵੇ ਤਾਂ ਬਲਦੇ,
ਪਰ ਮੇਰੇ ਦੁੱਖਾਂ ਦੇ ਪੱਤਰ ਪਲਦੇ।
ਤੂੰ ਕਿੱਥੇ ਗੁਆਚਾ ਹੈ ਮੇਰੇ ਹਾਣੀਆਂ ?
ਮੁਕਾ ਦੇ ਇਹ ਸਭ ਮੇਰੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ।
ਸੂਰਜ ਦਾ ਚਾਨਣ ਵੀ ਅੱਜ ਹੈ ਅਧੂਰਾ ,
ਤੇਰੇ ਬਿਨ ਹਰ ਪਾਸੇ ਹਨੇਰਾ ਹੈ ਪੂਰਾ।
ਚੰਨਾ ਵੇ, ਦੀਵਾਲੀ 'ਤੇ ਪਰਤ ਆਵੀਂ,
ਬੁੱਝੇ ਹੋਏ ਦਿਲ ਨੂੰ ਫਿਰ ਰੁਸ਼ਨਾਵੀਂ।

ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਫਲੋਰਾ
647-829-9397

ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ

ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ ਦੀਵਾਲੀ ਹੈ ਆਇਆ,
ਇਸ ਨੇ ਬਹੁਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਫਿਕਰਾਂ 'ਚ ਹੈ ਪਾਇਆ।
ਮਾੜੇ ਦਿਨਾਂ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰ ਹੈ ਕੀਤਾ,
ਉੱਤੋਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਖੂਨ ਹੈ ਪੀਤਾ।
ਬੱਚੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੰਗਣ ਆਤਿਸ਼ਬਾਜ਼ੀਆਂ ਤੇ ਪਟਾਕੇ,
ਮਿੰਨਤਾਂ, ਤਰਲੇ ਕਰਨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਆ ਕੇ।
ਨਾਲੇ ਮੰਗਣ ਕਲਾ ਕੰਦ, ਰਸ ਗੁੱਲੇ ਤੇ ਬਰਫੀ,
ਉਹ ਵੇਖਣ ਨਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜੇਬ ਖਾਲੀ।
ਸਾਰੇ ਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸਮਝਾਓ,
ਧੂੰਏਂ ਤੋਂ ਵਾਤਾਵਰਨ ਦੂਸ਼ਿਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਚਾਓ।
ਨਕਲੀ ਮਠਿਆਈਆਂ ਨਾ ਘਰਾਂ 'ਚ ਲਿਆਓ,
ਹਸਪਤਾਲਾਂ 'ਚ ਜਾ ਕੇ ਧੱਕੇ ਖਾਣ ਤੋਂ ਬਚ ਜਾਓ।

ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਾਨ
ਪਿੰਡ ਤੇ ਡਾਕ ਰੱਕੜਾਂ ਢਾਹਾ-144526
ਜਿਲ੍ਹਾ ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਨਗਰ
ਫੋਨ 9915803554

ਦਿਵਾਲੀ ਮਨਾਈਏ

ਵੰਡ ਕੇ ਖੁਸੀਆ ਹਾਸੇ ਕਮਾਈਏ
ਨਫਰਤ ਵਾਲੇ ਰਾਹ ਭੁੱਲ ਜਾਈਏ
ਸਾਝਾ ਵਾਲੇ ਦੀਵੇ ਜਗਾ ਕੇ
ਆਓ ਰਲ ਮਿਲ ਦਿਵਾਲੀ ਮਨਾਈਏ
ਇਹ ਨਹੀਂ ਚੰਗਾ, ਉਹ ਹੈ ਮਾੜਾ
ਕੱਢ ਦੇ ਦਿਲ ਚੋਂ ਸਾਰਾ ਸਾੜਾ
ਸ਼ਿਕਵੇ ਭੁਲਾ ਕੇ ਗਲੇ ਲਗਾਈਏ
ਆਓ ਰਲ ਮਿਲ ਦਿਵਾਲੀ ਮਨਾਈਏ
ਗੁਰਬਤ ਵਿਚ ਜੋ ਖੁਸ਼ੀ ਮਨਾਉਂਦੇ
ਰੱਬ ਦੀ ਰਜਾ ਚ ਢੋਲ ਵਜਾਉਂਦੇ
ਦੇਖ ਫਕੀਰੀ ਦੁੱਖ ਭੁੱਲ ਜਾਈਏ
ਆਓ ਰਲ ਮਿਲ ਦਿਵਾਲੀ ਮਨਾਈਏ
ਕੱਚੇ ਘਰ ਬੇਬੇ ਲਿੱਪ ਕੇ ਸਜਾਉਂਦੀ
ਘੁਗੀਆਂ ਮੋਰ ਨਾਲੇ ਫੁੱਲ ਬਣਾਉਂਦੀ
ਇਹ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਤੋਂ ਵਾਰੇ ਜਾਈਏ
ਆਓ ਰਲ ਮਿਲ ਦਿਵਾਲੀ ਮਨਾਈਏ
ਸ਼ੁੱਧ ਖਾ ਲਈਏ ਘਰ ਦਾ ਬਣਿਆ
ਥੋੜਾ ਬਹੁਤ ਗਵਾਂਢ ਦੇ ਆਈਏ
ਮਿਲਾਵਟੀ ਮਠਿਆਈ ਤੋ ਸਰੀਰ ਬਚਾਈਏ
ਆਓ ਰਲ ਮਿਲ ਦਿਵਾਲੀ ਮਨਾਈਏ
ਬੰਬ ਪਟਾਕੇ ਹੈ ਪਲ ਦੀ ਰੋਣਕ
ਪਸ਼ੂ ਪੰਛੀ ਡਰਦੇ ਹਰਿਆਲੀ ਮਰ ਜਾਵੇ
ਧਾਲੀਵਾਲ ਬੁਰੀ ਸ਼ੈਅ ਤੋਂ ਦੂਰੀ ਬਣਾਈਏ
ਆਓ ਰਲ ਮਿਲ ਦਿਵਾਲੀ ਮਨਾਈਏ

ਐਡਵੋਕੈਟ ਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ
78374 90309
Adv.dhaliwal@gmail.com

ਬਾਲ ਕਵਿਤਾ
ਤਰੀ ਵਾਲੇ ਲੱਡੂ

ਲੱਡੂ ਐਤਕੀ ਘਰੇ ਬਣਾਉਣੇ,
ਸਭ ਨੇ ਮਤਾ ਪਕਾਇਆ।
ਬਾਜਾਰੂ ਮਠਿਆਈ ਕੋਈ ਨੀਂ ਲੈਣੀ,
ਹਲਵਾਈ ਘਰੇ ਬੁਲਾਇਆ।
ਬਾਪੂ ਨੇ ਸਮਾਨ ਲਿਖਵਾਇਆ,
ਕੀ ਕੁੱਝ ਹੈ ਵਿੱਚ ਪੈਂਦਾ।
ਕਿੰਨੇ ਪੈਸੇ ਲਵੇਂਗਾ ਭਾਈ ??,
ਬਾਪੂ ਉਸ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦਾ।
ਦੀਵਾਲੀ ਤੋਂ ਕੁਝ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ
ਘਰੇ ਆ ਗਿਆ ਭਾਈ।
ਰਾਸ਼ਨ ਕਰਕੇ 'ਕੱਠਾ ਉਸ ਨੇ,
ਪਾਇਆ ਵਿੱਚ ਕੜਾਹੀ।
ਸੀ ਅਣਜਾਣ ਹਲਵਾਈ ਉਹ
ਸਿੱਖਦਾ ਸੀ ਜੋ ਹਾਲੇ।
ਬਿਨਾਂ ਹਿਸਾਬ ਤੋਂ ਪਾਈ ਜਾਵੇ,
ਪਾਣੀ ਰਾਸ਼ਨ ਨਾਲੇ।
ਪਤਲਾ ਹੋ ਗਿਆ ਵੇਸਨ ਜਿਆਦਾ,
ਨਾ 'ਕੱਠੀ ਹੋਵੇ ਮਦਾਨੀਂ ?,
ਬਣ ਗਏ ਲੱਡੂ ਤਰੀ ਵਾਲੇ,
ਜਿਆਦਾ ਪੈ ਗਿਆ ਪਾਣੀ।
ਕਹੇ, ਠੰਡੀ ਹੋ ਜੁੜ ਜਾਣੀ ਇਹ,
ਬੂੰਦੀ ਜਿਹੜੀ ਬਣਾਈ।
ਪੈਸੇ ਲੈ ਕੇ ਤੁਰਦਾ ਬਣਿਆ,
ਬਾਪੂ ਕੋਲੋਂ ਹਲਵਾਈ।
ਉੱਪਰ ਥੱਲੇ ਝਾਕੇ ਬਾਪੂ ,
ਇਹ ਉਸ ਨੇ ? ਕੀ ਕਰ 'ਤਾ ?।
ਕੀਤਾ ਕਰਾਇਆ ਸਾਡਾ ਉਸ ਨੇ,
ਖੂਹੇ ਦੇ ਵਿੱਚ ਧਰਤਾ।
ਕੌਲੀਆਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਪਾ ਬੂੰਦੀ,
ਚਮਚਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਖਾਈਏ।
ਹਰੇਕ ਦੀਵਾਲੀ ਨੂੰ ਆਖੇ 'ਪੱਤੋ',
ਲੱਡੂ ਘਰੇ ਬਣਵਾਈਏ।

ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਪੱਤੋ ਪਿੰਡ ਪੱਤੋ ਹੀਰਾ ਸਿੰਘ ਮੋਗਾ ਫੋਨ ਨੰਬਰ 94658-21417

ਰੌਸ਼ਨੀਆਂ ਦਾ ਤਿਓਹਾਰ

ਦੀਵਾਲੀ ਆਈ ਦੀਵਾਲੀ ਆਈ,
ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਖੇੜੇ ਨਾਲ ਲਿਆਈ।
ਰੌਸ਼ਨੀਆਂ ਦਾ ਇਹ ਤਿਉਹਾਰ,
ਰੌਣਕ ਲੱਗਦੀ ਸ਼ਹਿਰ ਬਜ਼ਾਰ।
ਸਭ ਨੇ ਸੋਹਣੇ ਕੱਪੜੇ ਪਾਉਂਦੇ,
ਸਜੀਆਂ ਦੁਕਾਨਾਂ ਵੇਖਣ ਆਉਂਦੇ।
ਲੜੀਆਂ ਨੇ ਜੱਗ ਮੱਗ ਕਰਦੀਆਂ,
ਚਾਨਣ ਨਾਲ ਚੁਫ਼ੇਰਾ ਭਰਦੀਆਂ।
ਮੰਜਿਆਂ ਦੇ ਉੱਤੇ ਰੱਖੇ ਪਟਾਕੇ,
ਵੱਡੇ ਛੋਟੇ ਸਭ ਖ਼ਰੀਦਣ ਆ ਕੇ।
ਕਿਧਰੇ ਫੁੱਲ ਝੜੀਆਂ ਤੇ ਅਨਾਰ,
ਕਿੰਨੇ ਸੋਹਣੇ ਬਣਾ ਟੰਗੇ ਹਾਰ।
ਰੰਗ ਬਰੰਗੀਆਂ ਨੇ ਮਠਿਆਈਆਂ,
ਮੇਜ਼ਾਂ ਤੇ ਕਿਵੇਂ ਰੱਖ ਸਜਾਈਆਂ।
ਸੁਵਾਣੀਆ ਵੀ ਘਰ ਖੂਬ ਸ਼ਿੰਗਾਰੇ,
ਸਭਨਾਂ ਦੇ ਤਾਂਈ ਲੱਗਦੇ ਪਿਆਰੇ।
ਦੀਵਿਆਂ ਵਿੱਚ ਤੇਲ ਅਸੀਂ ਪਾ ਕੇ,
ਰੱਖੇ ਬਨੇਰੇ ਤੇ ਕਤਾਰ ਬਣਾਕੇ।
ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਮਸ਼ਾਲ ਜਗਾਈ,
ਉਸ ਨੇ ਰੌਸ਼ਨੀ ਹੋਰ ਵਧਾਈ।
ਮਠਿਆਈ ਖਾਂਧੀ ਤੇ ਪਟਾਕੇ ਚਲਾਏ,
ਪੱਤੋ, ਨੂੰ ਖੂਬ ਨਜ਼ਾਰੇ ਆਏ।

ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਪੱਤੋ
ਪਿੰਡ- ਪੱਤੋ ਹੀਰਾ ਸਿੰਘ ਮੋਗਾ
9465821417

No body have time to watch TV Advertisement
No body have time to read Physical newspapers

It's social time.

Online News, Advertisement, Promotion Anytime anywhere.

Doesn't matter where are you.

Advertisement with Preetnama.
Promote your business with TalkShow
We gave social stage to show yourself and your Business.

Business Persons, Doctor,
Advocates, VISA, Tour Travel, Actor, Singers,
writers come Join or TalkShow
and Advertisement with us on national
& International based.

Search Just
Preetnama
Youtube
Facebook
Twitter
Instragram
LinkedIn
Tiktok

No ned to go anywhere, Just leave message on
WhatsApp or email us. We will call you back.

Contact immediately

+1 201-312-4180,+1 917-328-8436

www.preetnama.com, www.preetnews.com
Email- preetnamausa@gmail.com